

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Школа професійної майстерності
(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

8.01010601 «Соціальна педагогіка»

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(назва спеціалізації)

інститут, факультет
відділення

Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма «Школа професійної майстерності» для студентів за спеціальністю «Соціальна педагогіка»

Розробники:

Бреус Ю.В., старший викладач кафедри практичної психології (Модуль 7. *Практикум психологічної гігієни*)

Грабовенко Н.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (Модуль 1. *Мистецтво самопрезентації*)

Денисюк О.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (Модуль 5. *Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю*)

Лях Т.Л., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (Модуль 2. *Тайм-менеджмент у професійній діяльності*, Модуль 3. *Сучасні теорії соціального благополуччя*, Модуль 6. *Методики оцінки спроможності соціальних інституцій*, Модуль 8. *Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи*)

Пожидаєва О.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (Модуль 4. *Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога*)

Тимошенко Н.Є., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи (Модуль 9. *Професійне самовдосконалення соціального педагога*)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Протокол від «28» серпня 2015 року № 6.

Завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

(Т.Г. Веретенко)

Розподіл годин звірено з навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини

Н.А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни «Школа професійної майстерності»	11
I. Опис предмета навчальної дисципліни «Школа професійної майстерності»	11
II. Тематичний план навчальної дисципліни «Школа професійної майстерності»	12
III. Програма курсу «Школа професійної майстерності»	17
<i>Модуль 1 . Мистецтво самопрезентації</i>	17
<i>Модуль 2. Тайм-менеджмент у професійній діяльності</i>	25
<i>Модуль 3 . Сучасні теорії соціального благополуччя</i>	35
<i>Модуль 4. Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога</i>	44
<i>Модуль 5. Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю</i>	53
<i>Модуль 6 . Методики оцінки спроможності соціальних інституцій</i>	62
<i>Модуль 7. Практикум психологічної гігієни</i>	70
<i>Модуль 8. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи</i>	78
<i>Модуль 9. Професійне самовдосконалення соціального педагога</i>	85
IV. Методи навчання	94
V. Методичне та технічне забезпечення дисципліни	94
VI. Критерії оцінювання	95

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні підходи до організації та здійснення соціально-педагогічної роботи та окремі прийоми й психотехніки, застосування яких сприяє підвищенню професійної майстерності майбутніх соціальних педагогів.

У сучасних умовах, коли до молодого фахівця – соціального педагога пред'являється високий рівень професійних вимог, успішність професійної діяльності значною мірою визначається ступенем сформованості його професійної майстерності.

Програма навчальної дисципліни «Школа професійної майстерності» складається з таких модулів:

- *Модуль 1 . Мистецтво самопрезентації*
- *Модуль 2. Тайм-менеджмент у професійній діяльності*
- *Модуль 3 . Сучасні теорії соціального благополуччя*
- *Модуль 4. Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога*
- *Модуль 5. Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю*
- *Модуль 6 . Методики оцінки спроможності соціальних інституцій*
- *Модуль 7. Практикум психологічної гігієни*
- *Модуль 8. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи*
- *Модуль 9. Професійне самовдосконалення соціального педагога*

Метою викладання навчальної дисципліни «Школа професійної майстерності» є: розширення уявлення студентів про професійне самовдосконалення й планування траєкторії професійного розвитку як інструментів підвищення професійної майстерності у зв'язку із постійним зростанням вимог до рівня кваліфікації соціального педагога та необхідністю освоєння сучасних методів вирішення професійних завдань.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Школа професійної майстерності» є:

1. ознайомити з основними теоретичними підходами до розуміння поняття самопрезентації; формами, тактиками та стратегіями самопрезентації;
2. сформуванню вміння проводити самопрезентацію за певними формами: публічний виступ (презентація проекту), складання резюме, розробка портфоліо і макету візитки, проведення співбесіди-інтерв'ю, майстер-класу, відкритого заняття;
3. поглибити знання щодо теорії й практики управління тимчасовими ресурсами, опанувати інструментарію в області організації та ефективного використання часу;
4. ознайомити студентів зі способами ефективного планування часу на

особистому, командному та корпоративному рівнях, методи і правила досягнення особистої ефективності, розвинути навички планування часу, постановки цілей і визначення пріоритетів у професійній діяльності, покращити навички самоорганізації;

5. розглянути концепції, цілі і завдання сучасних теорій соціального благополуччя, поглибити знання про методи, методики і прийоми наукових пошуків щодо сучасних теорій соціального благополуччя, сприяти застосуванню студентами на практиці результатів наукових досліджень теорій соціального благополуччя;

6. сприяти у засвоєнні знань, умінь, формуванні високого рівня готовності до здійснення експертно-консультаційної соціально-педагогічної діяльності;

7. розкрити сучасні наукові уявлення про дитячу інвалідність як соціально-педагогічну проблему, представити загальні технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю;

8. розглянути теоретико-методологічні підходи до оцінки ефективності соціально-педагогічної роботи, якості соціальних послуг як складових оцінки спроможності соціальних інституцій;

9. проаналізувати проблему забезпечення, збереження, зміцнення і підтримки психічного здоров'я людини шляхом відповідної організації природного і соціального середовища, способу життя і трудової діяльності, попередження виникнення та розвитку психічних розладів (захворювань);

10. ознайомити студентів із теоретичними засадами професійного самовдосконалення та його компонентами, відпрацювати навички планування програми професійного самовдосконалення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати про: типи, види, мотиви, засоби самопрезентації; основні форми самопрезентації, їх особливості; мову рухів тіла, зміст жестів і комбінації жестів, особливості використання міміки під час самопрезентації; можливі дефекти промови і особливості використання різної інтонації; тактики і стратегії проведення самопрезентації; етичні принципи ділового спілкування; основні етапи розвитку управлінської думки в області тайм-менеджменту; провідні концепції ефективного управління часом; умови формування успішної системи управління проектами за допомогою принципів тайм-менеджменту; основні технології забезпечення соціального благополуччя, фізичного, психічного і соціального здоров'я; основи сучасної теорії соціального благополуччя, якості життя, фізичного, психічного і соціального здоров'я; сучасні наукові погляди на теорію соціального благополуччя; основні поняття теорій соціального благополуччя; основні класичні та сучасні теорії соціального благополуччя; теоретичні засади консультивання, зокрема: поняття, мету, завдання, принципи, функції соціально-педагогічного консультивання; напрями експертно-консультаційної діяльності соціального педагога в різних соціальних

інститутах; особливості консультативної соціально-педагогічної допомоги різним категоріям населення; технологію експертно-консультаційної діяльності соціального педагога; стан проблеми у психолого-педагогічній та соціально-педагогічній теорії й практиці; типологію сімей, що виховують дітей з інвалідністю; загальні технології соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які виховують дітей з інвалідністю; особливості організації соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю; сутність понять «послуга», «соціальна послуга»; стандарти надання соціальних послуг; фактори, що визначають якість соціальних послуг; види соціальних послуг; соціальне замовлення як чинник, що сприяє розвитку спроможності соціальних інституцій; індикатори якості соціальних послуг; показники оцінки якості соціальних послуг; принципи виміру якості соціальних послуг; проблеми стандартизації та сертифікації соціальних послуг (ГОСТ); контроль якості послуги; сучасні напрямки психогігієни; критерії психічного здоров'я та фактори, що на нього впливають; практичні методи і прийоми психогігієни та психопрофілактики; види і форми психологічної допомоги та психолого-педагогічної підтримки; сутність та компоненти професійного самовдосконалення соціального педагога; форми професійного самовдосконалення особистості фахівця та соціальні інституції, які сприяють професійному самовдосконаленню; - шляхи професійного самовдосконалення;

вміти: використовувати технології проведення самопрезентації у професійній діяльності; проводити публічні виступи (презентацію проекту), складати резюме, розробляти портфоліо і макет візитки, проводити співбесіду-інтерв'ю, майстер-клас, відкрите заняття; застосовувати різні інтонації та стилі побудови промови; володіти методиками, які дозволяють зняти емоційну напругу під час спілкування; використовувати термінологічний матеріал курсу в подальшому навчанні і в майбутній практичній діяльності; моделювати процес прийняття управлінських рішень з урахуванням знань основ теорії і практики тайм-менеджменту; розробляти деякі пропозиції щодо вдосконалення управління сучасною організацією та проектами з урахуванням знання досягнення тайм-менеджменту; використовувати основні критерії соціального благополуччя; оперувати основними термінами і поняттями соціального благополуччя; проводити дослідження з виявлення рівня соціального благополуччя у різних груп населення; застосовувати технологію експертно-консультаційної взаємодії (встановлювати комунікативні відносини; діагностувати, аналізувати, оцінювати проблему-запит клієнта, фокусувати інформацію, використовувати зворотній зв'язок, спонукати клієнта на прийняття рішення); розробляти й характеризувати критерії та показники визначення ефективності соціально-педагогічної роботи з сім'ями, що виховують дітей з інвалідністю; організовувати соціально-педагогічну підтримку сімей, які виховують дітей з інвалідністю; розрізняти основні напрямки дослідження якості послуг; розрізняти категорії якості послуг (5

підходів ПРФ. Девід Гарвін); схарактеризувати підходи до оцінки якості послуг (Зейтмель, Парасураман, Беррі; підхід на основі ISO 9004.2; підхід «класифікація показників якості продукції різних видів»; підхід на основі «кількісних і якісних показників процесу соціального обслуговування»; підхід «показники якості з точки зору споживачів соціальних послуг»); визначати особливості послуг в сфері соціального обслуговування; схематично представляти модель оцінки якості послуг SERVQUAL й модель «розбіжності якості послуги»; діагностувати порушення психологічного здоров'я; складати програми психогігієнічної допомоги; здійснювати психогігієнічні заходи; володіти основними прийомами психологічної самопомоги; на основі загальних знань щодо професійного самовдосконалення планувати роботу та створювати власної програми професійного самовдосконалення; визначати шляхи професійного самовдосконалення; здійснювати моніторинг власної професійної діяльності; розробляти просвітницькі програми та тренінгові заняття щодо професійного самовдосконалення для фахівців, що здійснюють соціально-педагогічну роботу; проектувати та реалізовувати кроки щодо професійного самовдосконалення; використовувати різні форми професійного самовдосконалення у професійній діяльності.

Компетенції студентів:

Професійно-базові: деонтологічна (Здатність дотримуватися етичних стандартів у соціально-педагогічній діяльності; здатність визначати шляхи вирішення моральних проблем та приймати адекватне професійне рішення в етичних питаннях. Здатність постійно працювати над власними цінностями, поглядами); викладацька (Здатність до викладацької діяльності в освітніх закладах з використанням науково-обґрунтованих соціально-педагогічних технологій. Уміння проектувати та реалізовувати в практиці викладання нового навчального змісту, технологій та конкретних методик відповідно вимог сучасності. Здатність до оцінки якості викладання з позицій сучасних критеріїв); *викладацька* (Здатність до викладацької діяльності в освітніх закладах з використанням науково-обґрунтованих соціально-педагогічних технологій. Уміння проектувати та реалізовувати в практиці викладання нового навчального змісту, технологій та конкретних методик відповідно вимог сучасності); *організаційна* (Здатність комплексно використовувати знання в області теорії і практики управління у сфері соціально-педагогічної діяльності. Здатність прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень і готовність брати відповідальність за їх наслідки. Здатність використовувати ресурси держави, бізнесу та громадських організацій для вирішення проблем соціального благополуччя на основі принципів і технологій реалізації сучасного соціального партнерства. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку ефективності соціально-педагогічних проектів та програм; виокремлювати нові напрямки або зразки у роботі; здатність вимірювати досягнення у виконанні поставлених завдань і формулюванні/перегляді цілей;

добирати відповідний інструментарій (інтерв'ю, спостереження, анкети, фокус-групи), уміти ними користуватися); *технологічна* (Здатність використовувати доцільні технології, форми та методи роботи у професійній діяльності. Володіння знаннями щодо характеристики та класифікацій інноваційних технологій, форм та методів, які використовуються у професійній діяльності. Уміння розробляти та адаптувати відповідно до мети, особливостей об'єктів соціально-педагогічної діяльності і реальної ситуації технології, методи та прийоми реалізації завдань соціально-педагогічної діяльності. Здатність до розробки нових методологічних і методичних підходів з урахуванням цілей і завдань соціально-педагогічної діяльності з різними її об'єктами. Здатність добирати найбільш ефективні форми та методи роботи, забезпечувати їх варіативність, структурність, послідовність та інтеграцію. Уміння визначати переваги, можливості окремих технологій стосовно завдань соціально-педагогічної діяльності з дітьми, учнівською молоддю та їхніми сім'ями); *управлінська* (Здатність чітко ставити завдання, формулювати ідею, давати можливість іншим виконувати, розвивати. Здатність брати на себе відповідальність за свої дії та колектив, формувати готовність до змін та їх введення. Здатність до творчості, проактивності та стратегічного мислення. Здатність передбачати найменші ознаки змін, тенденцій, які зароджуються, швидко реагувати на зміни. Здатність постійно рухатися вперед, надихати інших на виконання завдань, приймати рішення у складних ситуаціях, домагатися поставлених завдань); *самоосвітня* (Здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності на основі використання сучасних інформаційних технологій. Готовність до ведення дистанційної освітньої та консультативної діяльності, використання комп'ютерних і мультимедійних технологій у викладацькій діяльності. Вміння планувати та реалізовувати програму професійного саморозвитку. Здатність усвідомлювати потребу у професійному саморозвитку; вдосконалювати наявні професійні уміння та навички відповідно до вимог професійного середовища та розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності);

професійно-спеціальні: *володіння знаннями про різні інститути соціального виховання у територіальній громаді* (Здатність до встановлення взаємозв'язку та спільної діяльності з громадськими, соціальними та державними структурами для вирішення професійних завдань. Володіння знаннями щодо стратегії та тактики налагодження зв'язків з представниками різних соціальних інституцій, ЗМІ та вміння їх застосовувати у професійній діяльності); *здатність до формування соціальної активності дітей та молоді* (Здатність підвищувати рівень спрямованості здібностей, знань, навичок, прагнень, концентрації вольових та творчих зусиль дітей та молоді на реалізацію нагальних потреб, інтересів, цілей та ідеалів; розробляти педагогічну модель та визначати оптимальні умови формування соціальної активності дітей

та молоді); *уміння здійснювати анімаційну діяльність* (Вміння моделювати різні види соціально-культурної діяльності та вирішувати принципово нові соціально-культурні завдання); *здатність забезпечувати інклюзивні процеси* (Здатність розробляти програму підтримки дітей з особливими освітніми потребами в шкільному середовищі; реалізовувати різні підходи до оцінювання досягнень у соціальному зростанні дітей з особливими освітніми потребами; встановлювати партнерські відносини між школою, сім'єю і громадою); *здатність до пошуку та впровадження інновацій у професійній діяльності* (Знання структури та динаміки розвитку інноваційних процесів, умов їх ефективності. Здатність вивчати та узагальнювати передовий досвід соціально-педагогічної діяльності; включатися в інноваційні процеси, бути їх ініціатором; забезпечувати ефективну взаємодію всіх учасників інноваційного процесу. Здатність проводити експертизу науково-дослідних робіт в соціально-педагогічній сфері); *здатність до проведення наукового соціально-педагогічного дослідження* (Здатність розробляти стратегію, структуру та процедуру здійснення науково-дослідної роботи, добирати оптимальні дослідницькі методики, здійснювати обробку та інтерпретацію (якісну та кількісну) отриманих результатів соціально-педагогічного дослідження); *здатність до професійної саморегуляції у процесі соціально-педагогічної діяльності* (Здатність самостійно діагностувати й диференціювати фази синдрому вигорання педагогічних працівників, соціальних педагогів, надавати індивідуальні консультації; володіти окремими техніками релаксації; самостійно застосовувати діагностичний інструментарій; природно долати стрес, самовідновлюватися);

програмні результати навчання: здатність продемонструвати знання щодо структури та динаміки розвитку інноваційних процесів, умов їх ефективності. Здатність вивчати та узагальнювати передовий досвід соціально-педагогічної діяльності; включатися в інноваційні процеси, бути їх ініціатором; здатність аналізувати, оцінювати власну професійну діяльність: правильність постановки мети і завдань, адекватність змісту соціально-педагогічного процесу поставленим завданням; володіння знаннями щодо стратегії та тактики налагодження зв'язків з представниками різних соціальних інституцій, ЗМІ та вміння їх застосовувати у професійній діяльності; здатність до встановлення взаємозв'язку та спільної діяльності з громадськими, соціальними та державними структурами для вирішення професійних завдань; здатність комплексно використовувати знання в області теорії і практики управління у сфері соціально-педагогічної діяльності, здатність прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень і готовність брати відповідальність за їх наслідки; здатність планувати та реалізовувати програму професійного саморозвитку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 540 годин/ 18 кредитів ECTS.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 540 год., з них 46 год. – лекції, 46 год. – семінарські заняття, 52 год. – практичні заняття, самостійна робота – 360 год., модульний контроль – 36 год.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Школа професійної майстерності» завершується складанням *заліку*.

Структура програми навчальної дисципліни

«Школа професійної майстерності»

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 18	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта» Напрямок підготовки: -----	Обов'язкова	
Модулів – 9	Спеціальність: 8.01010601 «Соціальна педагогіка»	Рік підготовки	
Змістових модулів –18		5-й, 6-й	
Загальна кількість годин – 540		Семестр	
		9-12	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Освітньо-професійний рівень: Другий (магістерський)	Лекції	
		46 год.	
		Практичні, семінарські	
		98 год.	
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		360 год.	
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю:			
залік			

II. Тематичний план навчальної дисципліни «Школа професійної майстерності»

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин								
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Самостійна робота з підготовки до екзамену	Підсумковий контроль
Модуль 1. Мистецтво самопрезентації										
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні підходи до розуміння поняття самопрезентація</i>										
1.1.1	Самопрезентація особистості як соціально-психологічний феномен	28	6	2	4	0	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	28	6	2	4	0	0	20	0	2
<i>Змістовий модуль 2. Особливості проведення самопрезентації</i>										
1.2.1	Самопрезентація особистісних і професійних якостей	16	6	2	4	0	0	10	0	0
1.2.2	Публічний виступ як форма самопрезентації	16	4	2	2	0	0	10	0	2
	<i>Разом:</i>	32	10	4	6	0	0	20	0	2
	<i>ВСЬОГО:</i>	60	16	6	10	0	0	40	0	4
Модуль 2. Тайм-менеджмент у професійній діяльності										
<i>Змістовний модуль 1. Теоретичні основи тайм-менеджменту</i>										
2.1.1	Тайм-менеджмент як мистецтво управління	26	4	2	2	0	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	26	4	2	2	0	0	20	0	2
<i>Змістовний модуль 2. Сучасні підходи до оптимізації часу у професійній діяльності</i>										
2.2.1	Методи економії часу	15	4	2	2	0	0	10	0	1
2.2.2	Корпоративний тайм-менеджмент	19	8	2	0	6	0	10	0	1
	<i>Разом:</i>	34	12	6	6	6	0	20	0	2
	<i>ВСЬОГО:</i>	40	16	6	6	6	0	40	0	4

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин								
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Самостійна робота з підготовки до екзамену	Підсумковий контроль
Модуль 3 . Сучасні теорії соціального благополуччя										
<i>Змістовний модуль 1. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя</i>										
3.1.1	Типи теорій соціального благополуччя особистості, суспільства і середовища	15	4	2	2	0	0	10	0	1
3.1.2	Якість життя як основа соціального благополуччя людини і суспільства	17	6	2	4	0	0	10	0	1
	Разом:	32	10	4	6	0	0	20	0	2
<i>Змістовний модуль 2. Управління соціальним благополуччям населення</i>										
3.2.1	Проблеми в здійсненні управління соціальним благополуччям населення країни	28	6	2	4	0	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	28	6	2	4	0	0	20	0	2
	<i>ВСЬОГО:</i>	60	16	6	10	0	0	40	0	4
Модуль 4. Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога										
<i>Змістовний модуль 1. Консультаційна діяльність соціального педагога</i>										
4.1.1	Експертне консультування як вид професійної діяльності соціального педагога	18	6	2	2	2	0	10	0	2
	<i>Разом:</i>	18	6	2	2	2	0	10	0	2
<i>Змістовний модуль 2. Організація процесу експертно-консультаційної діяльності соціального педагога</i>										
4.1.2	Технологія експертно-консультативної взаємодії	26	8	2	2	2	0	20	0	
4.1.3	Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога в різних соціальних інститутах	16	4	2	0	2	0	10	0	2

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин								
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Самостійна робота з підготовки до екзамену	Підсумковий контроль
	<i>Разом:</i>	42	12	4	2	4	0	30	0	2
	<i>ВСЬОГО:</i>	60	16	6	4	6	0	40	0	4
Модуль 5. Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю										
<i>Змістовий модуль 1. Дитяча інвалідність як соціальна проблема</i>										
5.1.1	Динаміка та причини дитячої інвалідності	28	6	2	2	2	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	28	6	2	2	2	0	20	0	2
<i>Змістовний модуль 2. Технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю</i>										
5.2.1	Огляд сучасних технологій соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю	32	10	2	2	6	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	32	10	2	2	6	0	20	0	2
	<i>ВСЬОГО:</i>	60	16	4	4	8	0	20	0	2
Модуль 6. Методики оцінки спроможності соціальних інституцій										
<i>Змістовний модуль 1. Інноваційні механізми реалізації державного соціального замовлення в Україні</i>										
6.1.1	Реформа надання соціальних послуг в Україні	16	4	2	2	0	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	16	4	2	2	0	0	20	0	2
<i>Змістовний модуль 2. Якість надання соціальних послуг як фактор спроможності соціальних інституцій</i>										
6.2.1	Якість соціальних послуг: критерії та показники	14	4	2	2	0	0	10	0	0
6.2.2	Вимоги до оцінки якості послуг	20	8	2	0	6	0	10	0	2
	<i>Разом:</i>	34	12	4	2	6	0	20	0	2

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин								
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семинарських	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Самостійна робота з підготовки до екзамену	Підсумковий контроль
	<i>ВСЬОГО:</i>	60	16	6	4	6	0	40	0	4
Модуль 7. Практикум психологічної гігієни										
<i>Змістовний модуль 1 «Основи психогігієни»</i>										
7.1.1	Базові засади психогігієни	7	2	0	2	0	0	5	0	0
7.1.2	Поняття психічного здоров'я особистості	7	2	0	2	0	0	5	0	0
7.1.3	Методи психогігієни	9	2	0	2	0	0	5	0	2
	<i>Разом:</i>	23	6	0	6	0	0	15	0	2
<i>Змістовний модуль 2 «Прикладні дослідження в галузі психогігієни»</i>										
7.2.1	Психогігієна дитинства та юності	7	2	0	2	0	0	5	0	0
7.2.2	Психогігієна дорослості, старіння й довголіття	7	2	0	2	0	0	5	0	0
7.2.3	Психогігієна праці та навчання	7	2	0	2	0	0	5	0	0
7.2.4	Психогігієна праці та навчання	7	2	0	2	0	0	5	0	0
7.2.5	Психогігієна сім'ї та статевого життя	9	2	0	2	0	0	5	0	2
	<i>Разом:</i>	37	10	0	10	0	0	25	0	2
	<i>ВСЬОГО:</i>	60	16	0	16	0	0	40	0	4
Модуль 8. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи										
<i>Змістовний модуль 1. Особливості організаційного забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах</i>										
8.1.1	Забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах	30	8	4	0	4	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	30	8	4	0	4	0	20	0	2

<i>Змістовний модуль 2. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи у неурядових організаціях</i>										
8.2.1	Управління організаційно-педагогічною діяльністю недержавних установ у сфері соціального захисту дітей та молоді	30	8	2	0	6	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	30	8	2	0	6	0	20	0	2
	<i>ВСЬОГО:</i>	60	16	6	0	10	0	40	0	4
Модуль 9. Професійне самовдосконалення соціального педагога										
<i>Змістовний модуль 1. Теоретичні основи професійного самовдосконалення</i>										
9.1.1	Сутність професійного самовдосконалення соціального педагога	28	6	2	4	0	0	20	0	2
	<i>Разом:</i>	28	6	2	4	0	0	20	0	2
<i>Змістовний модуль 2. Організаційно-педагогічні умови професійного самовдосконалення соціального педагога</i>										
9.2.1	Складові професійного самовдосконалення соціального педагога	14	4	2	2	0	0	10	0	0
9.2.2	Технологія професійного самовдосконалення соціальних педагогів	18	6	2	4	0	0	10	0	2
	<i>Разом:</i>	32	10	4	6	0	0	20	0	4
	<i>Всього годин:</i>	60	16	6	10	0	0	40	0	4
	Разом за навчальною дисципліною:	540	144	46	46	52	0	360	0	36

III. Програма курсу «Школа професійної майстерності»

Модуль 1. Мистецтво самопрезентації

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретичні підходи до розуміння поняття самопрезентація

Лекція 1. Самопрезентація особистості як соціально-психологічний феномен (2 години)

Поняття самопрезентації. Проблематика само презентації в наукових дослідженнях. Символічний інтеракціонізм (Дж. Г. Мід, Ч. Кулі, Г. Блумер, І. Гоффман). теорія управління враженнями (“соціальна драматургія”) І. Гоффмана. Соціальна фасилітація і інгібіція. Соціальна перцепція. Соціально-психологічна аттрактивність. Аттрактивне спілкування. Аттрактивна поведінка. Технології аттрактивної поведінки. Психологічні основи сприйняття людини людиною.

Поняття імідж, особистісний брендінг.

Типи, види, мотиви, засоби самопрезентації. Індивідуально-психологічні особливості, які визначають успішність/неуспішність самопрезентації у чоловіків і жінок.

Форми самопрезентації: публічний виступ (презентація досвіду), резюме, співбесіда-інтерв'ю, візитки, об'ява про пошук роботи, захист проекту, порт фоліо, майстер-клас, аналітичний звіт, відкрите заняття. Очна і заочна самопрезентація. Способи розміщення рекламних матеріалів, способи їх подання.

Основні поняття: самопрезентація, управління враженнями, соціально-психологічна аттрактивність, імідж, особистісний брендінг.

Модульний контроль (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Особливості проведення самопрезентації

Лекція 2. Самопрезентація особистісних і професійних якостей (2 години)

Тактики і стратегії проведення самопрезентації. Стратегії самопрезентації І. Джонса і Т. Піттмана. Методи встановлення взаємодії. Встановлення контакту. “Перше враження”. Жести, мова рухів тіла, міміка, риторика, стилі побудова промови. Стереотипи спілкування, самовіддача у спілкуванні і взаємодії з іншими людьми.

Основні поняття: тактики самопрезентації, встановлення контакту, стереотипи спілкування.

Лекція 3. Публічний виступ як форма самопрезентації (2 години)

Теоретичні основи публічного виступу. Ефективні методи переконання під час публічного виступу. Особистість оратора, типи ораторів, манери, зовнішній вигляд оратора.

Основні поняття: публічний виступ, переконання, типи ораторів.

Модульний контроль 2.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА МОДУЛЯ «МИСТЕЦТВО САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ»

Разом: 60 год., з них 6 год. – лекції, 10 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	143 балів				
Змістовні модулі	1		2		
Назва модуля	Теоретичні підходи до розуміння поняття самопрезентація		Особливості проведення самопрезентації		
Кількість балів за модуль	58 балів		75 балів		
Лекції	1		2		3
Теми лекцій	Самопрезентація особистості як соціально-психологічний феномен (1 бал)		Самопрезентація особистісних і професійних якостей (1 бал)		Публічний виступ як форма само презентації (1 бал)
Семінарські заняття	Самопрезентація особистості як соціально-психологічний феномен (11 балів)	Самопрезентація особистості як соціально-психологічний феномен (11 балів)	Самопрезентація особистісних і професійних якостей (11 балів)	Самопрезентація особистісних і професійних якостей (11 балів)	Публічний виступ як форма само презентації (11 балів)
Самостійна робота	Ср 1 (5 балів)	Ср 2 (5 балів)	Ср 3 (5 балів)	Ср 4 (5 балів)	Ср 5 (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		
Розрахунок	$133:100=1,33$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:1,33=$ загальна кількість балів.				

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1.

Теоретичні підходи до розуміння поняття самопрезентація

Семінарське заняття 1-2. Самопрезентація особистості як соціально-психологічний феномен (4 години)

План семінарського заняття:

1. Поняття самопрезентації. Проблематика самопрезентації в наукових дослідженнях:

а) символічний інтеракціонізм (Дж.Г. Мід, Ч.Кулі, Г.Блумер, І.Гоффман).

б) теорія управління враженнями (“соціальна драматургія”) І.Гоффмана.

в) Соціальна фасилітація і інгібіція. Соціальна перцепція.

г) Соціально-психологічна аттрактивність. Аттрактивне спілкування. Аттрактивна поведінка. Технології аттрактивної поведінки. Психологічні основи сприйняття людини людиною.

2. Типи, види, мотиви, засоби самопрезентації.

3. Форми само презентації:

а) публічний виступ (презентація досвіду), захист проекту,

б) резюме, об’ява про пошук роботи,

в) співбесіда-інтерв’ю,

г) візитки, портфоліо.

Література: 1,4,5,6

Змістовний модуль 2.

Особливості проведення самопрезентації

Семінарське заняття 3-4. Самопрезентація особистісних і професійних якостей

План семінарського заняття:

Теоретична частина:

1. Тактики і стратегії проведення самопрезентації. Стратегії самопрезентації І.Джонса і Т.Піттмана.

Практична частина:

2. Методики встановлення взаємодії. Встановлення контакту. «Перше враження».

3. Вивчення мови рухів тіла (зміст жестів, комбінація жестів, положення голови, тіла, ніг; маніпулювання предметами)

4. Риторика. Відпрацювання навиків з формування власного стилю мовлення. Дефекти мови. Інтонація голосу. Стилї побудови промови.

5. Стереотипи спілкування, фактори, які допомагають/заважають зниженню емоційної напруги у спілкуванні.

6. Етика професіонала (зовнішній вигляд, аксесуари і мистецтво ними користуватися; етика ділового спілкування (розмова за телефоном, привітання, самореклама).

Література: 1,4,5,8,9

Семінарське заняття 5. Публічний виступ як форма самопрезентації

План семінарського заняття:

Теоретична частина:

1. Теоретичні основи публічного виступу.
2. Ефективні методи переконання під час публічного виступу.
3. Особистість оратора, типи ораторів, манери, зовнішній вигляд оратора.

Практична частина:

Підготувати публічний виступ на будь-яку тему або самопрезентацію на 3-5 хвилин.

Література: 1,5,8,9

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовний модуль 1.

Теоретичні підходи до розуміння поняття самопрезентація

1. Скласти лист самопрезентації (резюме) – 5 балів.
2. Підготувати портфоліо – 5 балів.

Змістовний модуль 2.

Особливості проведення самопрезентації

1. Розробити пам'ятку “Як підтримувати увагу до себе під час публічного виступу” - 5 балів.
2. Розробити макет візитки – 5 балів.
3. Розробити таблицю “Фактори, які допомагають чи заважають зниженню емоційної напруги у спілкуванні”. Таблиця повинна мати такий вигляд (5 балів):

Фактори, які допомагають зниженню емоційної напруги у спілкуванні	Фактори, які заважають зниженню емоційної напруги у спілкуванні

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля «за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Таблиця

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	3
2.	Семінарські заняття	55
3.	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
4.	Самостійна робота	25
Підсумковий рейтинговий бал		133 ; $133:100=1,33$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:1,33=$ загальна кількість балів.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. представлено розподіл балів, присвоєних студентам упродовж вивчення дисципліни “Мистецтво самопрезентації”.

Таблиця

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Змістовні модулі (поточне оцінювання)														Сума	
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2									
58						75								133	
Л1	С1	С2	СР1	СР2	МК1	Л2	С3	С4	Л3	С5	СР3	СР4	СР5	МК2	133:100=1,33. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:1,33=$ загальна кількість балів.
1	11	11	5	5	25	1	11	11	1	11	5	5	5	25	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під

час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їхнього виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Скібіцька Л. І. Лідерство та стиль роботи менеджера: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 192 с.
2. Стахів М. Український комунікативний етикет: Навч.-метод. посіб. – К.: Знання, 2008. – 245 с.
3. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. — 224 с.
4. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2004. – 278 с. – (АМ Альма-матер).
5. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування: Навч. посіб.-б-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – 230 с. (Вища освіта ХХІ століття).

Додаткова:

1. Бороздина Г.В. Психологія ділового об'єднання: Учебн. пособие / Г.В.Бороздина. – М., 2001. – 295 с.
2. Гах Й.М. Етика ділового спілкування. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 160 с.
3. Гриценко Т. Б., Гриценко С.П., Іщенко Т.Д., Мельничук Т.Ф., Чуприк Н.В., Анохіна Л.П. Етика ділового спілкування: / за редакцією Т.Б.Гриценко, Т.Д.Іщенко, Т.Ф. Мельничук / Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007.– 344 с.
4. Колотілова Н.А. Риторика. Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 232 с.
5. Корягина Н.А. Обучение навыкам саморегуляции поведения с использованием техник самопрезентации. – Интернет ресурс: <http://cyberleninka.ru/article/n/obuchenie-navykam-samoregulyatsii-rovedeniya-s-ispolzovaniem-tehnik-samoprezentatsii>
6. Куницина В.Н., Казаринова Н.В., Погольша В.М. Межличностное общение / В.Н. Куницина, Н.В. Казаринова, В.М. Погольша. – СПб., 2003. – 544 с.
7. Онуфрієнко Г.С.Риторика. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 592 с.

8. Пикулева О.А. Классификация самопрезентации личности: теоретические основания и проблемный аспекты. – Интернет ресурс: <http://cyberleninka.ru/article/n/klassifikatsii-samoprezentatsii-lichnosti-teoreticheskie-osnovaniya-i-problemnye-aspekty>
9. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2008. – 291 с.
10. Савчин Т.О. Мова і ділове спілкування: Норми, етикет, діловодство: Навч.-метод. посіб.: (Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.)/ Терноп. держ. техн. ун-т ім. І.Пулюя. – Тернопіль, 2002. – 263 с.
11. Тренінг публичного виступлення. – Интернет ресурс: <http://psychologiya.com.ua/psixologicheskie-treningi/3503-trening-publichnogo-vystupleniya.html>
12. Тренінг ефективної самопрезентації. – Интернет ресурс: <http://psychologiya.com.ua/psixologicheskie-treningi/3500-trening-effektivnoj-samoprezentaczii.html>
13. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: Навчальний посібник. – К.: Алерта, 2008. – 301 с.

Модуль 2. Тайм-менеджмент у професійній діяльності

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи тайм-менеджменту

Лекція 1. Тайм-менеджмент як мистецтво управління (2 год.)

Сутність і зміст тайм-менеджменту. Загальні механізми використання часу. Фактори, що впливають на зниження результативності праці. Прийняття рішень про пріоритети в тайм-менеджменті. Значення, особливості та види прийнятих рішень. Методи прийняття рішень. Принцип Парето і його роль в сучасному тайм-менеджменті. Виявлення пріоритетів за допомогою аналізу АБВ. Провідні принципи тайм-менеджменту. Матриця Ейзенхауера. Вплив тайм-менеджменту на якість прийнятих управлінських рішень.

Основні поняття теми: тайм-менеджмент; управління; управлінське рішення; принцип Парето; принцип Ейзенхауера..

Семінарське заняття 1. Прийняття рішень про пріоритети в тайм-менеджменті (2 год.)

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовний модуль 2. Сучасні підходи до оптимізації часу у професійній діяльності

Лекція 2. Методи економії часу (2 год.)

Загальні методи економії часу. Методи, які застосовують в роботі управлінців. Управління часом за методом Франкліна. Методика планування часу за Аланом Лакейном.

Основні поняття теми: метод; управління часом; планування часу.

Семінарське заняття 2. Планування особистої кар'єри менеджера і роль тайм-менеджменту в даному процесі (2 год.)

Лекція 3. Корпоративний тайм-менеджмент (2 год).

Сутність та доцільність запровадження корпоративного тайм-менеджменту. Стратегічне та тактичне планування в організації. Діагностика тайм-менеджменту. Ключові аспекти корпоративного тайм-менеджменту (10 головних правил тайм-менеджменту. Анкетування і оцінка співробітників. Тайм-менеджмент для керівника. Самоменеджмент та формування іміджу керівника. Ціннісні та технологічні функції іміджу. Приклад звіту керівника. Методика ТМ-атестації. Стандарти корпоративного тайм-менеджменту. Тайм-менеджмент та командні домовленості).

Основні поняття теми: планування; анкетування; оцінка; самоменеджмент; імідж; атестація.

Практичне заняття 1. Цілепокладання та планування (2 год.)

Практичне заняття 2. Інструменти планування (2 год.)

Практичне заняття 3. Вміння управляти інформацією (2 год.)

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Навчально-методична карта модуля «Тайм-менеджмент у професійній діяльності»

Разом: 60 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 6 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 40 год., підсумковий контроль – 4 год.

Кількість змістовних модулів	1	2		
Назва змістовного модуля	Тайм-менеджмент як мистецтво управління	Сучасні підходи до оптимізації часу у професійній діяльності		
Кількість балів за модуль	42 бали	76 балів		
Теми лекцій	Тайм-менеджмент як мистецтво управління (1 бал)	Методи економії часу (1 бал)	Корпоративний тайм-менеджмент (1 бал)	
Теми семінарських занять	Прийняття рішень про пріоритети в тайм-менеджменті (11 балів)	Планування особистої кар'єри менеджера і роль тайм-менеджменту в даному процесі (11 балів)		
Теми практичних занять			Цілепокладання та планування (11 балів)	Інструменти планування (11 балів) Вміння управляти інформацією (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		
Розрахунок	118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.			

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи тайм-менеджменту

Семінарське заняття 1. Прийняття рішень про пріоритети в тайм-менеджменті (2 год.)

Значення, особливості та види прийнятих рішень у сучасній менеджменті (в управлінні проектами). Процес прийняття рішень і тайм-менеджмент. Методи прийняття рішень і вплив на них принципів тайм-менеджменту. Недоліки тайм-менеджменту.

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовний модуль 2

Сучасні підходи до оптимізації часу у професійній діяльності

Семінарське заняття 2. Планування особистої кар'єри менеджера і роль тайм-менеджменту в даному процесі (2 год.)

Витоки ефективного управління часом і роль даного процесу в підвищенні ефективності планування. Система планування особистої праці керівника. Техніка планування особистого часу керівника. План і розпорядок робочого дня і їх роль у підвищенні ефективності діяльності менеджера. Мета делегування. Алгоритм делегування (SMART-завдання). Рівні зрілості співробітників. Матриця «кваліфікація-бажання».

Практичне заняття 1. Цілепокладання та планування (2 год.)

Відмінність між мрією та метою. SMART-мета. Інструменти з визначення пріоритетів (Принцип «Терміново – Важливо». Матриця Ейзенхауера. АБВ-

аналіз. Принцип «Жабок». Принцип «Купюр»).

Практичне заняття 2. Інструменти планування (2 год.)

Форми для планування. Першочергові та другорядні завдання в плані. Календарне планування. Алгоритм планування робочого дня. Приклади прийомів підвищення продуктивності. Підвищення ефективності використання особистого часу. Самоорганізація і планування часу. Відпочинок. Мотивація. Особисті нагороди і покарання.

Практичне заняття 3. Вміння управляти інформацією

Ефективна система читання. Оптимізація перегляду телевізору. Фільтрація електронної пошти. Метод «обмеженого хаосу» у збереженні документів. Метод структурування уваги. Організація робочого столу. Управління часом у транспорті. Управління часом у відрядженні. Технічні форс-мажори.

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу.

Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях.

Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

Усі завдання виконуються у зошиті для самостійної роботи та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Самостійна робота 1. Прийняття рішень про пріоритети в тайм-менеджменті (20 год.)

1. Створіть образ свого робочого (навчального, вільного) дня (попередньо узгодьте з викладачем) і здійсніть хронометраж будь-якої однієї операції, склавши таблицю за зразком:

№п/п	Об'єкт спостереження, операція	Час, хв.		Тривалість, хв.	Класифікатор часу
		Початок операції	Завершення операції		
1.	Початок роботи	10.00	10.05	5	Т н.п.
2.	Отримання завдання і підготовка свого робочого місця	10.05	10.15	10	Т п.з.

Примітка: в класифікаторі часу можуть використовуватися наступні позначення:

Т н.в. - Непродуктивні втрати часу;

Т п.з. - Підготовчо-заклучний час

T в.оп. - Час на виконання виробничих операцій;

T обс. - Час на обслуговування робочого місця;

T відп. - Час на відпочинок, особисті потреби;

T п.т. - Перерви технічні, технологічні;

T п.о. - Перерви організаційні;

Можуть використовуватися й інші позначення у класифікаторі часу.

2. Проаналізуйте «поглиначі» часу та визначте їх причини. Запропонуйте заходи щодо зниження непродуктивних витрат часу.

Самостійна робота 2.Сучасні підходи до оптимізації часу у професійній діяльності (20 год.)

1. Запропонуйте мінімум 5 спеціалізованих комп'ютерних програм (інструментів) у галузі тайм-менеджменту. Опишіть переваги їх використання.
2. Розробіть просвітницьку програму на одну із запропонованих тем:
 - а. Тайм-менеджмент для багатодітних батьків
 - б. Тайм-менеджмент для дітей молодшого шкільного віку
 - в. Тайм-менеджмент для дошкільнят
 - г. Тайм-менеджмент для людей творчих професій
 - д. Тайм-менеджмент для мам
 - е. Тайм-менеджмент для студента, який навчається за індивідуальним графіком
 - ж. Тайм-менеджмент для студента-заочника
3. Тайм-менеджмент для студентів-першокурсників

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл.

Таблиця

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «Прийняття рішень про пріоритети в тайм-менеджменті»		
Тема 1. Тайм-менеджмент як мистецтво управління (20 год.).	Модульний контроль	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 «Сучасні підходи до оптимізації часу у професійній діяльності»		
Теми 2-3. Методи економії часу. Корпоративний тайм-менеджмент(20 год.)	Модульний контроль	5
<i>Разом: 40 год.</i>	<i>Разом:</i>	10

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Таблиця

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Семінарські заняття	22
2.	Практичні заняття	33
3.	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
4.	Самостійна робота	10
5.	Відвідування лекцій	3
118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.		

У табл. представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення модуля «Тайм-менеджмент у професійній діяльності».

Таблиця

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Змістовні модулі (поточне оцінювання)											Сума	
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2								
42				76							118	
Л1	С1	СР1	МК1	Л2	С2	Л3	П1	П2	П3	СР2	МК2	118:100=1,18. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:1,18= загальна кількість балів.
1	11	5	25	1	11	1	11	11	11	5	25	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Ткаченко И. В. Тайм-менеджмент. Искусство управлять своим временем. – Х. : Виват, 2014. – 224 с.
2. Глухова Е. С. Тайм-менеджмент : личная эффективность : учеб.-метод. Пособие / Е. С. Глухова. – Томск. : ТГУ, 2012. – 63 с.¹
3. Архангельский Г. А. Организация времени : от личной эффективности к развитию фирмы. – М., 2008. – 432 с.
4. Бьюзен Т. 10 способов открыть в себе духовного лидера. – М., 2010. – 248 с.
5. Кови С. Семь навыков эффективных менеджмент для системных администраторов. – М., 2007. -240 с.
6. Лимончелли Т. Тайм-менеджмент для системных администраторов. – М., 2012. – 123 с.

¹Електронний ресурс: file:///C:/Users/t_lia/Downloads/%D0%A2%D0%B0%D0%B9%D0%BC-%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82-%20%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%D1%8F%20%D1%8D%D1%84%D1%84%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C.pdf

Додаткова:

1. Christensen, C. M. How will you measure your life? / Clayton M. Christensen // Harvard Business Review, July-August, 2010. – pp. 46-51.
2. Архангельский Г. А. Корпоративный тайм-менеджмент. Энциклопедия решений / Г. А. Архангельский. – М.: Альпина Паблишер, 2010. – 168 с.
3. Дункан, Т. М. 8 ловушек времени. Как вырваться из порочного круга постоянно увеличивающейся загрузки на работе / Тодд М. Дункан. Пер. с англ. В. И. Кузина. – М.: Эксмо, 2008. – 224 с.
4. Еремич Н. Тайм-менеджмент для женщин. Как все успевать. – СПб., 2008. – 176 с.
5. Как сбалансировать работу и личную жизнь / Пер. с англ. Переводчики Т. Гутникова, Н. Ермильченко. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 202 с.
6. Калинин, С. И. Тайм-менеджмент. Практикум по управлению временем / С. И. Калинин. – СПб.: Речь, 2006. – 371 с.
7. Кеннеди Д. Жесткий менеджмент. Заставьте людей работать на результат. – М., 2013. – 292 с.
8. Кови, Стивен Р. 7 навыков высокоэффективных людей. Мощные инструменты развития личности/ Стивен Р. Кови; перевод О. Кириченко. – М.: Альпина Паблишер, 2010. – 374 с.
9. Маслоу, А. Мотивация и личность / А. Маслоу. Пер. с англ.: Т. Гутман, Н. Мухина. – М.: ДиректМедиа Паблишинг, 2008. – 947 с.
10. Моргенстерн, Дж. Тайм-менеджмент. Искусство планирования и управления своим временем и своей жизнью / Дж. Моргенстерн; пер. с англ. Д. Букова. – М.: ООО «Издательство «Добрая книга», 2010. – 256 с.
11. Мэнкинс, М. Хватит терять драгоценное время / Майкл Мэнкинс. // Harvard Business Review Россия, январь-февраль, 2005. – СС. 36-43.
12. Пряжников, Н. С. Мотивация трудовой деятельности / Н. С. Пряжников. – М.: Академия, 2008. – 368 с.
13. Сидорова, Н. А., Анисинкова Е. Б. Тайм-менеджмент / Н. А. Сидорова, Е. Б. Анисинкова. – М.: Дашков и Ко, 2008. – 220 с.
14. Тайм-менеджмент: учебное пособие / Г. А. Архангельский, С. В. Бехтерев, М. А. Лукашенко, Т. В. Телегина; под ред. Г. А. Архангельского. – М.: Маркет ДС, 2010. – 288 с.

Модуль 3 . Сучасні теорії соціального благополуччя

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя

Лекція 1. Типи теорій соціального благополуччя особистості, суспільства і середовища (2 год.)

Предмет, мета і завдання модуля «Сучасні теорії соціального благополуччя». Місце і роль модуля в системі підготовки фахівців соціальної сфери. Типи теорій соціального благополуччя. Економічне благополуччя. Соціальне благополуччя. Психологічне благополуччя. Психологічне благополуччя.

Основні поняття теми: благополуччя; соціальне благополуччя; фактори соціального благополуччя, рівень соціального благополуччя.

Семінарське заняття 1. Сутність, основні принципи та категорії соціального благополуччя (2 год.)

Лекція 2. Якість життя як основа соціального благополуччя людини і суспільства (2 год.)

Соціальні індикатори. Індикатори якості життя. Фактори та індикатори оцінки якості життя. Міжнародні індикатори якості життя. Національні індикатори якості життя. Основні показники рівня життя населення в Україні. Регіональні системи індикаторів якості життя.

Основні поняття теми: благополуччя; соціальне благополуччя; якість життя; індикатори якості життя.

Семінарське заняття 2, 3. Методики оцінки якості життя

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовний модуль 2. Управління соціальним благополуччям

населення

Лекція 3. Проблеми в здійсненні управління соціальним благополуччям населення країни (2 год.).

Державна політика в галузі соціального благополуччя. Основні моделі політики. Активний і пасивний варіанти набору засобів проведення політики. Системність як основа управління соціальним благополуччям. Поняття соціальної системи. Методологія системних досліджень: системний підхід і системний аналіз. Метод «дерева цілей» як один з основних при вивченні процесів формування і функціонування соціальних систем. Поняття управління і системи управління.

Основні поняття теми: соціальне благополуччя; управління соціальним благополуччям населення; системні дослідження; системний аналіз; системний підхід.

Семінарське заняття 4.Методи аналізу соціального благополуччя (2 год.)

Семінарське заняття 5.Показники для здійснення аналізу соціального благополуччя (2 год.)

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Навчально-методична карта модуля «Сучасні теорії соціального благополуччя»

Разом: 60 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 40 год., підсумковий контроль – 4 год.

Кількість змістовних модулів	1			2	
Назва змістовного модуля	Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя			Управління соціальним благополуччям населення	
Кількість балів за модуль	65 балів			53 бали	
Теми лекцій	Типи теорій соціального благополуччя особистості, суспільства і середовища (1 бал)	Якість життя як основа соціального благополуччя людини і суспільства (1 бал)		Проблеми в здійсненні управління соціальним благополуччям населення країни (1 бал)	
Теми семінарських занять	Сутність, основні принципи та категорії соціального благополуччя (11 балів)	Методики оцінки якості життя (11 балів)	Методики оцінки якості життя (11 балів)	Методи аналізу соціального благополуччя (11 балів)	Показники для здійснення аналізу соціального благополуччя (11 балів)
Самостійна робота	5 балів			5 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	
Розрахунок	118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.				

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя

Семінарське заняття 1. Сутність, основні принципи та категорії соціального благополуччя (2 год.)

1. Поняття і сутність соціального благополуччя.
2. Види благополуччя:
 - а. професійне благополуччя;
 - б. соціальне благополуччя;
 - в. фінансове благополуччя;
 - г. фізичне благополуччя.
3. Благополуччя в середовищі проживання.
4. Фактори соціального благополуччя.
5. Оцінка рівня соціального благополуччя.

Семінарське заняття 2, 3. Методики оцінки якості життя

1. Основні напрямки вивчення якості життя.
 2. Основні підходи до методик оцінки якості життя.
 3. Метод чистого національного багатства.
 4. Метод «система національних рахунків».
 5. Статистичні методи оцінки якості життя.
 6. Індекс «фізичного якості життя».
 7. Індекс розвитку людського потенціалу.
-
1. Методика оцінки якості життя «життєздатність народів».
 2. Світові індикатори розвитку.
 3. Вітчизняні методики оцінки якості життя.
 4. Нетрадиційні підходи до оцінки якості життя.
 5. Духовна складова якості життя.
 6. Задоволеність як складова оцінки якості життя.
 7. Соціальні нормативи якості життя.
 8. Соціологічний моніторинг оцінки якості життя.

Змістовний модуль 2. Управління соціальним благополуччям населення

Семінарське заняття 4. Методи аналізу соціального благополуччя (2 год.)

1. Методи аналізу соціального благополуччя: статистичний аналіз з обробкою даних методом найменших квадратів; метод на основі коефіцієнтів еластичності; метод аналізу через категорію «витрат», графічні методи. Труднощі у використанні даних методів.

2. Методи аналізу: порівняння, зіставлення, розчленування та деталізація, узагальнення, економіко-математичний, експертний.

3. Класифікація методів аналізу за характером об'єктів управління, за періодичністю, частотою проведення, охопленням аналізованих об'єктів, змісту і повноті досліджуваних питань, методу оформлення результатів аналізу, ступеня автоматизації процесу аналізу.

Семінарське заняття 5. Показники для здійснення аналізу соціального благополуччя (2 год.)

Показники, що використовуються для аналізу соціального благополуччя:

- а. чисельність, структура і динаміка безробітних і громадян, які здійснюють пошук роботи;
- б. кількість, структура і динаміка вакантних місць; обсяг незадоволеного попиту на робочу силу;
- в. рівень, середня тривалість і структура причин безробіття; напруженість на ринку праці;
- г. критичність ринку праці; співвідношення попиту і пропозиції в територіальному, галузевому та професійному розрізах.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу.

Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях.

Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

Усі завдання виконуються у зошиті для самостійної роботи та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Самостійна робота 1. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя (20 год.)

1. Обґрунтуйте, чому соціальне благополуччя різних груп населення є провідним фактором стійкості суспільної системи.

2. Зобразьте схематично взаємозв'язок теорій соціального благополуччя з соціальною політикою та обґрунтуйте запропоновану схему.
3. Визначте суть запропонованих теорій (Теорія бідності Мальтуса. Бідність і нерівність у марксистській теорії. Теорія соціальної нерівності Платона. Теорія соціальної нерівності Парсонса. Теорія соціальної нерівності К. Маркса. Теорія соціальної нерівності М. Вебера.) та обґрунтуйте, яка з них вам імпонує найбільше, а яка найменше.
4. Поясніть на прикладі будь-якої обраної вами країни, у чому полягає специфіка оцінки рівня соціального благополуччя населення в ній.
5. Уявіть, що ви визнаний експерт у соціальній сфері. Вам необхідно до відомого міжнародного видання подати аргументований експертний висновок, в якому слід довести, що соціальне благополуччя є антиподом бідності. Об'єм висновку – до 60 слів.

Самостійна робота 2. Управління соціальним благополуччям населення (20 год.)

Вашій увазі пропонується ряд завдань, які слід виконати у вигляді есе, висловивши свою власну думку та обґрунтувавши позицію.

1. Держава загального добробуту - це одна спроба людства знайти «рай на землі». Переживши розквіт у другій половині ХХ століття, держава загального добробуту в 1980-х роках виявилася в глибокій кризі. Який досвід набуло людство в результаті політики і практики welfare state (з англ. – «держава загального добробуту»? Чи є перспектива у держави загального добробуту?

2. Стверджують, що соціальна держава призводить до соціального утриманства, оскільки, грубо кажучи, багатим доводиться платити за бідних («прихована експропріація»). Неоліберали вважають, що держава загального добробуту призводить до падіння ефективності економіки і несе в собі ризик втрати населенням політичних свобод. Аргументуйте свою точку зору.

3. Дайте відповіді на питання: Що для Вас означає добре жити? Що, на Ваш погляд, важливо, а що не важливо для досягнення успіху, благополуччя в житті? Що Ви плануєте на найближчі 5 років? Як оцінюєте Ваше матеріальне благополуччя? Ваше уявлення про соціальне благополуччя? Як Ви вважаєте, сприйняття соціального благополуччя різними суспільними групами однаково або диференціюється залежно від вікових та соціокультурних особливостей? Відповідь аргументуйте.

4. Дослідження показали, що існують різні уявлення людей про рівень матеріального добробуту, заможності. Поняття добре жити диференціюється залежно від вікових та соціокультурних особливостей. Як ви припускаєте, уявлення опитаних про соціальне благополуччя визначається тільки матеріальним благополуччям або ж багатством людських відносин, орієнтацією на духовний розвиток і психологічний комфорт. Відповідь аргументуйте.

5. Дайте відповіді на питання: Чи існує наявність зв'язку між

матеріальним благополуччям і здоров'ям населення? Наскільки сильним є вплив економічного становища людини на його здоров'я в Україні в останнє десятиліття? Відповідь аргументуйте.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл.

Таблиця

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя»		
Теми 1-2. Типи теорій соціального благополуччя особистості, суспільства і середовища. Якість життя як основа соціального благополуччя людини і суспільства (20 год.).	Індивідуальне заняття, модульний контроль	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 «Управління соціальним благополуччям населення»		
Тема 3. Проблеми в здійсненні управління соціальним благополуччям населення країни (20 год.)	Індивідуальне заняття, модульний контроль	5
<i>Разом: 40 год.</i>	<i>Разом:</i>	10

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Таблиця

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Семінарські заняття	55
2.	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
3.	Самостійна робота	10
4.	Відвідування лекцій	3
118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.		

У табл. представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення модуля «Сучасні теорії соціального благополуччя».

Таблиця

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Змістовні модулі (поточне оцінювання)										Сума
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2					
65					53					118
Л1	С1	Л2	С2	С3	СР1	Л3	С4	С5	СР2	118:100=1,18. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:1,18= загальна кількість балів.
1	11	1	11	11	5	1	11	11	5	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Айвазян С. А. Интегральные индикаторы качества жизни населения: их построение и использование в социально-экономическом управлении и межрегиональных сопоставлениях / С. А. Айвазян. – М., 2000. – 118 с.
2. Айвазян С. А. Социальные индикаторы : учебник / С. А. Айвазян, Ф. М. Бородкин. – М., 2006. – 607 с.
3. Волгин Н. А. Социальное государство : учебник / Н. А. Волгин, Н. Н. Гриценко, Ф. И. Шарков. – М., 2003. – 416 с.
4. Гусякова Л. Г. Социальные стандарты качества жизни : учебное пособие / Л. Г. Гусякова, М. Б. Лига, Ю. А. Калинина. - М., 2007. – 141 с.
5. Современные теории социального благополучия : учебное пособие / Под ред. Л. Г. Гусяковой. — М. : Издательство «Русайнс», 2015. — 236 с.

Додаткова:

1. Анимица Е. Г. Качество жизни населения крупнейшего города / Е. Г. Анимица, А. М. Елохов, В. А. Сухих. – Ч. 1. – Екатеринбург, 2000. – 408 с.
2. Бестужев-Лада И. В. Альтернативная цивилизация / И. В. Бестужев-Лада. – М., 2003. – 448 с.
3. Бідак В. Я. Соціальний захист населення та вдосконалення державних механізмів його регулювання : монографія / В. Я. Бідак // Інститут регіональних досліджень НАН України. – 2004.
4. Воронін Д. Є. Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально-педагогічному аспекті // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2006. – №. 2. – С. 25–28.
5. Котуков О. А., Копилова Н. А. Соціальний розвиток як концептуальний підхід до забезпечення соціального добробуту / О. А. Котуков, Н. А. Копилова // Актуальні проблеми державного управління.

- 2010. – №. 1. – С. 44–50.
6. Котуков О. А., Копилова Н. А. Соціальний розвиток як концептуальний підхід до забезпечення соціального добробуту // Актуальні проблеми державного управління. – 2010. – №. 1. – С. 44–50.
 7. Оржеховська В. М. Педагогіка здорового способу життя // Проблеми освіти : наук.-метод. зб.– К.: Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти. – 2006. – 101 с..
 8. Поживілова О. Державна політика України в галузі охорони здоров'я: стан і перспективи розвитку // Державне управління та місцеве самоврядування: зб. наук. пр.–Д.: ДРІДУ НАДУ. – 2011. – С. 122–132.
 9. Синчук С. Гарантування гідного рівня життя особи у сфері соціального забезпечення // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2011. – №. 1. – С. 234–242.
 10. Сорокин П. А. Социальная мобильность / П. А. Сорокин ; пер. с англ. М. В. Соколовой. – М., 2005. – 588 с.
 11. Субетто А. И. Качество жизни: грани проблемы / А. И. Субетто. - Кострома, 2004. – 170 с.
 12. Толмач О. Право людини на життя та його гарантії у сфері соціального забезпечення // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – №. 3. – С. 68.
 13. Штогрин О. П. Репродуктивне здоров'я дітей підліткового віку як чинник покращення демографічної ситуації в Україні / О. П. Штогрин // Реформування системи державного управління та державної служби: теорія і практика: Матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч.(8 квітня 2011 р.): у. – Т. 2. – С. 333–336.
 14. Постніков В. Якість життя населення : теоретико-методологічні засади дослідження / В. Постніков // Наука молода. – 2008. – С. 40.
 15. Андрющенко А. І., Рябець І. М. Соціальне підприємництво як інноваційний механізм підвищення якості життя найбільш уразливих прошарків населення / А. І. Андрющенко, І. М. Рябець // SOCIOПРОСТІР: междисциплинарный сборник научных работ по социологии и социальной работе. – 2010. – №. 1. – С. 195–198.
 16. Синчук С. Гарантування гідного рівня життя особи у сфері соціального забезпечення / С. Синчук // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2011. – №. 1. – С. 234–242.
 17. Приступа Є., Куриш Н. Якість життя людини: категорії, компоненти та їх вимірювання / Є. Приступа, Н. Куриш // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2010. – №. 2. – С. 54–63.
 18. Топішко Н. П. Застосування теорії нечітких множин в оцінці рівня соціального захисту населення / Н. П. Топішко // Наукові записки [Національного університету. – 2010. – №. 13. – С. 467–480.
 19. Житинська М. О. Забезпечення якості життя людей похилого віку як соціальна проблема / М. О. Житинська // Освітнологічний дискурс. – 2015. – №. 1 (9). – С. 116–124.

Модуль 4. Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога

Змістовий модуль 1. Консультаційна діяльність соціального педагога

Лекція 1. Експертне консультування як вид професійної діяльності соціального педагога (2 год.)

Сутність понять «консультування», «експертне консультування», «соціально-педагогічне консультування». Мета, завдання, принципи консультативної діяльності соціального педагога. Класифікаційні ознаки та види консультаційної діяльності соціального педагога. Етапи консультативної бесіди. Фактори ефективності експертного консультування. Етичні та компетентнісні вимоги до соціального педагога-консультанта.

Основні поняття теми: консультування, консультант-експерт, експертне консультування, соціально-педагогічне консультування, консультативна діяльність соціального педагога, види консультаційної діяльності соціального педагога, функції консультаційної діяльності, особливості експертного консультування, фактори ефективності експертного консультування.

Семінарське заняття 1. Особливості консультаційної діяльності соціального педагога (2 год.)

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовий модуль 2. Організація процесу експертно-консультаційної діяльності соціального педагога

Лекція 2. Технологія експертно-консультативної взаємодії (2 год.)

Змістові складові консультативного процесу. Техніки дослідження проблеми-запиту. Техніки фокусування інформації. Техніки використання

зворотного зв'язку. Техніки представлення прийнятих експертних рішень. Типові помилки консультанта в експертно-консультаційній діяльності.

Основні поняття теми: консультативний процес, етапи експертно-консультативної взаємодії, техніки та методи експертно-консультативної взаємодії.

Семінарське заняття 2. Технологічні особливості використання методів комунікативної взаємодії в експертному консультуванні (2 год.)

Лекція 3. Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога в різних соціальних інститутах (2 год.)

Соціально-педагогічне консультування різних вікових груп: дітей, підлітків, молоді, дорослих, людей похилого віку. Соціально-педагогічне консультування сім'ї. Соціально-педагогічне консультування в закладах освіти, соціальної допомоги та підтримки населення, установах охорони здоров'я.

Основні поняття теми: консультування різних вікових груп, консультування сім'ї, консультування в закладах освіти, соціальної допомоги та підтримки населення, установах охорони здоров'я.

Практичне заняття 1. Структурування експертно-консультаційного процесу (2 год.)

Практичне заняття 2. Використання технології експертно-консультаційної діяльності (4 год.)

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Навчально-методична карта модуля «Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога»

Разом: 60 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 40 год., підсумковий контроль – 4 год.

Кількість змістовних модулів	1	2		
Назва змістовного модуля	Консультаційна діяльність соціального педагога	Організація процесу експертно-консультаційної діяльності соціального педагога		
Кількість балів за модуль	42 бали	76 балів		
Теми лекцій	Експертне консультування як вид професійної діяльності соціального педагога(1 бал)	Технологія експертно-консультативної взаємодії(1 бал)	Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога в різних соціальних інститутах (1 бал)	
Теми семінарських занять	Особливості консультаційної діяльності соціального педагога (11 балів)	Технологічні особливості використання методів комунікативної взаємодії в експертному консультуванні (11 балів)		
Теми практичних занять	-----	Структурування експертно-консультаційного процесу (11 балів)	Використання технології експертно-консультаційної діяльності (11 балів)	Використання технології експертно-консультаційної діяльності (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Розрахунок	118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.			

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Консультаційна діяльність соціального педагога

Семінарське заняття 1. Особливості консультаційної діяльності соціального педагога (2 год.)

1. Історія розвитку консультативної практики.
2. Загальні характеристики співвідношення схожості і відмінності психотерапевтичного, психологічного, соціально-педагогічного консультування.
3. Тенденції розвитку експертно-консультаційної діяльності соціального педагога.
4. Напрями експертно-консультаційної діяльності соціального педагога.
5. Професійні установки соціального педагога консультанта. Етична поведінка соціального педагога в ситуації конфлікту.

Змістовний модуль 2. Організація процесу експертно-консультаційної діяльності соціального педагога

Семінарське заняття 2. Технологічні особливості використання методів комунікаційної взаємодії в експертному консультуванні (2 год.)

1. Методи психологічного впливу в експертному консультуванні.
2. Методи психологічного захисту в експертному консультуванні.
3. Методи інформіційної інтервенції в експертному консультуванні.
4. Особливості використання прийомів активізації, заохочення, зворотного зв'язку.
5. Способи використання рефреміну.
6. Технологія побудови гіпотези щодо перспектив вирішення проблеми-запиту.

Практичне заняття 1. Структурування експертно-консультаційного процесу (2 год.)

1. Описати приклад проблеми-запиту.
2. Змоделювати на прикладі проблеми-запиту сценарій експертного консультування та визначити послідовність етапів проведення бесіди.
3. Презентувати модель експертно-консультаційного процесу

Практичне заняття 2-3. Використання технології експертно-консультаційної діяльності (4 год.)

1. Відпрацювання технік встановлення комунікативного контакту.
2. Використання техніки постановки питань в експертному консультуванні. Розробити таблицю різних видів питань, що можуть бути використані у ході консультативного.
3. Навести приклади до існуючих форм інтерпретації (на прикладі ситуації-запиту).

4. Відпрацювання технік вербальної і невербальної взаємодії в експертному консультуванні.

5. Описати вимоги до формулювання рекомендацій замовнику в експертному консультуванні.

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем модулю.

Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях.

Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

Усі завдання виконуються у зошиті для самостійної роботи та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Змістовий модуль 1. Консультаційна діяльність соціального педагога

Самостійна робота 1. Консультаційна діяльність соціального педагога

(10 год.)

1. Обґрунтувати особливості експертно-консультаційної діяльності соціального педагога.

2. Охарактеризувати складові комунікативної культури соціального педагога.

3. Назвати етичні зобов'язання соціального педагога в експертній консультативній діяльності.

4. Охарактеризувати критерії готовності соціального педагога до експертно-консультаційної діяльності.

5. Описати змістовий аспект експертно-консультаційної діяльності соціального педагога в освітній, соціально-медичній, соціально-правовій сферах.

Змістовний модуль 2. Організація процесу експертно-консультаційної діяльності соціального педагога

Самостійна робота 2. Організація процесу експертно-консультаційної діяльності соціального педагога

(30 год.)

1. Охарактеризувати умови ефективної передачі повідомлення в експертному консультуванні.
2. Описати призначення і особливості використання техніки аргументації у консультативному процесі.
3. Назвати правила роботи із запереченнями клієнта.
4. Описати функції запитань в експертному консультуванні.
5. Назвати типи словесних формулювань реакцій розуміння.
6. Охарактеризувати «Яким чином відповідь з розумінням, інтерпретація почутого, полегшують спілкування?».
7. Продовжити речення: «Консультативна бесіда може вважатися ефективною, якщо: ...».
8. Розробити картку обліку проведеної консультативної бесіди і доведіть призначення кожного пункту.
9. Змодельювати кілька проблемних ситуацій (запитів) і рекомендацій щодо надання експертно-консультативної соціально-педагогічної допомоги.

Таблиця

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1		
Консультаційна діяльність соціального педагога		
Теми 1 Експертне консультування як вид професійної діяльності соціального педагога (10 год.).	Індивідуальне заняття, модульний контроль	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2		
Організація процесу експертно-консультаційної діяльності соціального педагога		
Тема 2. Технологія експертно-консультативної взаємодії (30 год.)	Індивідуальне заняття, модульний контроль	5
<i>Разом: 40 год.</i>	<i>Разом:</i>	10

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Таблиця

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Семінарські заняття	22
2.	Практичні заняття	33
2.	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
3.	Самостійна робота	10
4.	Відвідування лекцій	3
118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.		

У табл. представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення модуля «Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога».

Таблиця

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Змістовні модулі (поточне оцінювання)											Сума
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2							
42				76							118
Л1	С1	СР1	М1	Л2	С2	Л3	П1	П2-3	СР2	М2	118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.
1	11	5	25	1	11	1	11	22	5	25	

Список літератури

Основна:

1. Васьківська С. В. Соціально-психологічний супровід клієнтів: технологія ведення консультативного діалогу / Світлана Василівна Васьківська. — К. : Главник, 2006. — 128 с.
2. Мей Р. Искусство психологического консультирования. Как давать и обретать духовное здоровье / Ролло Мэй; пер. с англ. М. Будыниной, Г. Примочкиной. — М. : Апрель Пресс: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. — 256 с.
3. Никитина Н. И. Методика и технология работы социального педагога : [учеб. пособ.] / Н. И. Никитина, М. Ф. Глухова. — М. : ВЛАДОС, 2007. — 399 с.
4. Нельсон-Джоунс Р. Теория и практика консультирования : [учеб. пособ.] / Ричард Нельсон-Джоунс. — СПб. : Питер, 2002. — 464 с.

Додаткова

1. Айви А. Е. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники : практ. руководство / Айви А. Е., Айви М. Б., Саймэк-Даунинг Л. — М. : [б.и.], 2000. — 487 с.
2. Вайнола Р. Х. Технології соціально-педагогічної роботи : курс лекцій [для вищ. навч. закл.] / Вайнола Р. Х. — К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2008. — 152 с.
3. Васьківська С. В. Підвищення професійної компетентності психолога-консультанта програми ССМ «Громадська приймальня» : метод. матеріали / Васьківська С. В. — К., 1999. — 65 с.
4. Венгер А. Л. Психологическое консультирование и диагностика : практ. руководство : [пособ.] : в 2-х ч. — М. : Генезис, 2001. — Ч. I. — 160 с.
5. Глэддинг С. Психологическое консультирование / Сэмюэль Глэддинг; гл. ред. Е Строганова. — 4-е изд. — СПб.: Питер, 2002. — 736 с.
6. Горностай П. П. Методи дії в навчанні та супервізії психологів-консультантів / П. П. Горностай // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. / Чернівецький університет. — Чернівці : Рута, 2004. — Вип. 209. Педагогіка та психологія. — С. 30–35.
7. Джонсон Д. В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування / Джонсон Девід В.; пер. з англ. В. Хомика. — К. : Академія, 2003. — 288 с.
8. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога : навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / Завацька Л. М. — К. : Видавничий Дім «Слово», 2008. — 240 с.
9. Исмагилова Ф. С. Основы профессионального консультирования : учеб. пособ. / ред. Э. Ф. Зеер. — М.: Изд-во Моск. псих.-соц. ин-та ; Воронеж : Изд-во НПО «МОДЭК», 2003. — 256 с.
10. Кочюнас Р. Психологическое консультирование. Групповая психотерапия [учеб. пособ.] / Римантас Кочюнас. — М. : Академический Проект: ОПЛ, 2002. — 464 с.
11. Красило А. И. Психологическое консультирование: проблемы, технологии : учеб. пособ. / Красило А. И. — М.: Издательство московского психолого-социального института ; Воронеж : Издательство НПО «МОДЕК», 2007. — 504 с.
12. Лютова-Робертс Е. К. Тренинг начинающего консультанта: ведение доверительной беседы / Лютова-Робертс Е. К. — СПб. : Речь, 2007. — 307 с.
13. Лютова-Робертс Е. К. Тренинг начинающего консультанта: ведение доверительной беседы / Лютова-Робертс Е. К. — СПб. : Речь, 2007. — 307 с.
14. Немов Р. С. Психологическое консультирование : учеб. пособ. / Немов Р. С. — М. : ВЛАДОС, 2001. — 528 с.
15. Никитина Н. И. Методика и технология работы социального педагога : учеб. пособ. для студентов пед. училищ и колледжей, обучающихся по специальности 0314 «Социальная педагогика» / Н. И. Никитина, М. Ф. Глухова. — М. : ВЛАДОС, 2005. — 399 с.

16. Огнев А. С. Организованное консультирование в стиле коучинг / Александр Сергеевич Огнев. — СПб. : Изд-во «Речь», 2003. — 192 с.
17. Основи психолого-управлінського консультивання : навч. посіб. / Карамушка Л. М., Коломінський Н. Л., Войтович М. В. ; за ред. Л. М. Карамушки. — К. : МАУП, 2002. — 136 с.
18. Технологии социальной работы: учебник / под общ. ред. Е. И. Холостовой. — М. : ИНФРА-М, 2004. — 400 с
19. Хахлаева О. В. Основы психологического консультирования и психологической коррекции : учеб. пособ. для студентов высш. учеб. заведений / Хахлаева О. В. — 5-е изд., стер. — М. : Академия, 2008. — 208 с.

Модуль 5. Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю

Змістовий модуль 1

Дитяча інвалідність як соціальна проблема

Лекція 1. Динаміка та причини дитячої інвалідності (2 год.)

Інвалідність як соціальна проблема. Динаміка і причини зростання дитячої інвалідності. Особливості дитячої інвалідності. Організаційно-управлінська та правова основа соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю.

Основні поняття теми: дитина-інвалід, діти з обмеженими можливостями, соціальні проблеми, соціальний захист, соціальний розвиток.

Семінарське заняття 1. Особливості сімейного виховання дітей з інвалідністю (2 год.)

Практичне заняття 2. Організаційно-управлінська та правова основа соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю (2 год.)

Змістовий модуль 2

Технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю

Лекція 2. Огляд сучасних технологій соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю (2 год.)

Соціально-педагогічний патронаж сімей, які виховують дітей з інвалідністю. Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю в сім'ї як технологія соціально-педагогічної роботи. Арт-терапія як засіб роботи з дітьми та їхніми сім'ями.

Основні поняття теми: технології; соціально-педагогічна підтримка; соціально-педагогічний патронаж; соціальна реабілітація; арт-терапія.

Семінарське заняття 2. Сучасні технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю: теоретичний аспект (2 год.)

Практичне заняття 2. Ролі, функції, зміст роботи соціального педагога з даною категорією сімей (2 год.)

Практичне заняття 3. Мультидисциплінарна команда як оптимальна форма організації соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які виховують дітей з інвалідністю (2 год.)

Практичне заняття 4. Арт-терапія як засіб роботи з дітьми-інвалідами та їхніми сім'ями (2 год.)

Навчально-методична карта модуля «Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю»

Разом: 60 год., з них 4 год. – лекції, 8 год. – практичні заняття, 4 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Змістовий модуль	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Назва змістового модуля	Дитяча інвалідність як соціальна проблема			Технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю		
Кількість балів за модуль	63 бали			85 балів		
Лекції	1			2		
Теми Лекцій	Динаміка та причини дитячої інвалідності (1 бал)			Огляд сучасних технологій соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю (1 бал)		
Теми практичних занять (ПЗ)	Організаційно-управлінська та правова основа соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю (11 балів)			Ролі, функції, зміст роботи соціального педагога з даною категорією сімей (11 балів)	Мультидисциплінарна команда як оптимальна форма організації соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які виховують дітей з інвалідністю (11 балів)	Арт-терапія як засіб роботи з дітьми-інвалідами та їхніми сім'ями (11 балів)
Теми семінарських занять (СЗ)	Особливості сімейного виховання дітей з інвалідністю (11 балів)			Сучасні технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю: теоретичний аспект (11 балів)		
Самостійна робота (СР)	СР № 1 5 балів	СР № 2 5 балів	СР №3 5 балів	СР № 4 5 балів	СР № 5 5 балів	СР № 6 5 балів
Види поточного контролю	Модульний контроль 1 25 балів			Модульний контроль 2 25 балів		

Загальна кількість набраних балів – 148. $148:100=1,48$.

ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1 Дитяча інвалідність як соціальна проблема

Семінарське заняття 1. Особливості сімейного виховання дітей з інвалідністю (2 год.).

1. Дослідження сімейного виховання дітей з інвалідністю.
2. Проаналізувати труднощі, з якими стикаються батьки у процесі виховання (робота в міні-групах, презентація представників груп, обговорення результатів презентації).
3. Стилi ставлення батьків до дітей з інвалідністю.
4. Схарактеризуйте організаційно-управлінську та правову основу соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю.

Література

Основна література: 1, 2, 4, 5

Додаткова література: 3, 9, 10, 11

Практичне заняття 2. Організаційно-управлінська та правова основа соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю (2 год.)

1. Охарактеризуйте систему державних і громадських організацій, які здійснюють соціальну політику щодо захисту дітей з обмеженими можливостями.
2. Визначте нормативно-правові документи, що надають певні права і гарантії дітям з інвалідністю та їхнім сім'ям.
3. Чи існують протиріччя між гарантованими державою правами дітей з обмеженими можливостями та їх практичною реалізацією (робота в міні-групах)

Література

Основна література: 3 -5

Додаткова література: 1-10

Змістовий модуль 2. Технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю

Семінарське заняття 1. Сучасні технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю: теоретичний аспект (2 год.).

1. Розкрити сутність і зміст соціально-педагогічного патронажу сімей, які виховують дітей з інвалідністю.

2. Схарактеризувати основні форми роботи соціального педагога щодо реалізації плану соціально-педагогічного патронажу сімей, які виховують дітей з інвалідністю.
3. Розкрити сутність соціальної реабілітації дітей з інвалідністю у сім'ї.
4. Комплексна реабілітація даної категорії сімей (використання в роботі соціального педагога різних моделей, форм і методів роботи).

Література

Основна література: 3,4,5

Додаткова література: 3, 9, 10, 11

Практичне заняття 2. Ролі, функції, зміст роботи соціального педагога з даною категорією сімей (2 год.)

1. Схарактеризувати ролі та функції соціального педагога, який безпосередньо працює з сім'єю, в якій виховується дитина з інвалідністю. Матеріали узагальнити у вигляді таблиці. Розкрити зміст роботи соціального педагога при виконанні різних ролей.
2. Розробити модель взаємодії педагога з батьками, які виховують дітей з інвалідністю.
3. Етика спілкування з сім'ями, де є діти та молодь з інвалідністю.

Література

Основна література: 1, 2, 3

Додаткова література: 3, 9, 10, 11, 12

Практичне заняття 3. Мультидисциплінарна команда як оптимальна форма організації соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які виховують дітей з інвалідністю (2 год.).

1. Обговорення в міні-групах основні характеристики ефективної командної роботи. Презентація напрацювань.
2. Принципи організації роботи мультидисциплінарних команд нва практиці: принцип членства, принцип інтеграції; принцип колективної відповідальності.
3. Функції та ролі членів мультидисциплінарної команди.

Література

Основна література: 1, 2, 4, 5

Додаткова література: 3, 9, 10, 11

Практичне заняття 4. Арт-терапія як засіб роботи з дітьми-інвалідами та їхніми сім'ями (2 год.).

1. Обговорення переваг арт-терапії перед іншими формами терапії в роботі з

даною категорією сімей.

2. Презентація в міні-групах різних варіантів використання арт-терапевтичної процедури.

Література

Основна література: 3, 4, 5

Додаткова література: 3, 9, 10, 11

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

Дитяча інвалідність як соціальна проблема(20 год.)

Самостійна робота № 1

Здійснити аналіз літератури та наукових статей у провідних періодичних виданнях в яких би висвітлювалися проблеми сімейного виховання дітей з інвалідністю та створіть картотеку публікацій з анотацією.

Самостійна робота № 2

Здійснити аналіз науково-популярної, документальної, художньої літератури з проблем виховання дітей з інвалідністю в сім'ї та створіть картотеку публікацій з анотацією для батьків даної категорії дітей.

Самостійна робота № 3

Складіть перелік нормативно-правових документів, що надають певні права і гарантії дітям з інвалідністю та їхнім сім'ям.

Змістовий модуль 2

Технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю (20 год.)

Самостійна робота № 4

Підготувати повідомлення на тему “Участь недержавних організацій у здійсненні соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю”.

Самостійна робота № 5

Здійснити аналіз сайтів державних та недержавних організацій, які пропонують свої послуги щодо здійснення соціально-педагогічної підтримки батьків, які виховують дітей з інвалідністю.

Самостійна робота № 6

Скласти 5 тестових завдань до змістового модуля «Технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю», з них: 1- у закритій формі (одноваріантне), 1- у закритій формі (багатоваріантне), 1- відкрите запитання (відповідь текстом), 1- на відповідність, 1- на встановлення порядку виконання дій (операцій, етапів тощо) (5 балів)

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Дитяча інвалідність як соціальна проблема (20 год7)			
CP 1	Індивідуальне заняття, модульний контроль	5	I-II
CP 2	Практичне заняття, модульний контроль	5	II-III
CP 3	Індивідуальне заняття, модульний контроль	5	III-IV
Змістовий модуль 2 Технології соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю (20 год.)			
CP 4	Практичне заняття, модульний контроль індивідуальне заняття,	5	IV-V
CP 5	Практичне заняття, модульний контроль індивідуальне заняття,	5	V-VI
CP 6	Практичне заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль,	5	VI- VII
<i>Разом: 40 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У табл. представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення модуля.

Таблиця

Система оцінювання навчальних досягнень студентів за модулем
“Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю”

№ п/п	Вид діяльності	Кількість завдань	Розрахунок	Загальна сума за видами діяльності
1.	Відвідування лекцій	2	2 x 1 бал	2
2.	Відвідування	4	4 x 1 бал	4

№ п/п	Вид діяльності	Кількість завдань	Розрахунок	Загальна сума за видами діяльності
	практичних занять			
3.	Робота на практичному занятті	4	4 x 10	40
	Відвідування семінарських занять	2	2 x 1 бал	2
	Робота на семінарському занятті, у тому числі: - доповідь, - виступ, - повідомлення, участь у дискусії, тощо	2	2 x 10	20
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	6	6 x 5 балів	30
6.	Виконання модульної контрольної роботи	2	2 x 25 балів	50
Максимальна кількість балів з дисципліни		148		

Форма контролю – залік. Коефіцієнт з даної дисципліни дорівнює (148 : 100 = 1,48).

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Грабовенко Н.В. Обґрунтованість змісту і форми соціально-педагогічної роботи з сім'ями, що виховують дітей з обмеженими фізичними можливостями, в умовах реабілітаційного центру // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. - №. 3 – С. 61-67.
2. Грабовенко Н.В. Соціально-педагогічний супровід сімей в умовах реабілітаційного центру як умова позитивної соціалізації дитини-інваліда // Науковий часопис НПУ ім. М.П.Драгоманова. - Серія № 11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління : зб. наукових праць. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2007. – Вип. 5 (Ч. I). – С. 122-128.

3. Етика спілкування з сім'ями, де є діти та молодь з інвалідністю. – Режим доступу : <http://www.ssm.kiev.ua/index.php/dopomoga/131-etukaspilkyvanniya.html>
4. Соціально-педагогічна та соціальна робота з різними категоріями клієнтів : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. П. Краснова, Л. П. Харченко, В. М. Пігіда, Я. І. Юрків ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – 408 с. – С. 34 – 72. – Режим доступу : <http://dSPACE.ltsu.org/jspui/bitstream/123456789/2076/1/Np1.pdf>
5. Юрків Я. І. Соціально-педагогічна робота з сім'ями розумово-відсталих дітей : монографія / Я. І. Юрків ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 342 с.

Додаткова література

1. Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" від 21.03.91 Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, N 21, ст.252.
2. Закон України «Про охорону дитинства» від 07.03.2002. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 30, ст.142
3. Закон України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" від 21.03.91р. Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, N 21, ст.252
4. Закон України «Про державну соціальну допомогу дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства» від 02.03.2003. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 1, ст.2
5. Положення про індивідуальну програму реабілітації та адаптації інваліда. Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1992р. №83.
6. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.07.1999 Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 5, ст.21
7. Закон України «Про освіту» від 04.06.91р Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, N 34, ст.451
8. Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми. Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001р. - 56 с.
9. Типове положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями. Затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 8 березня 2005р. - 165 с.
10. Простановище інвалідів в Україні та основи державної політики щодо вирішення проблем громадян з особливими потребами : Державна доповідь. — К., 2002. — (Препр. / Міністерство праці та соціальної політики України; Міністерство охорони здоров'я України; Міністерство освіти і науки України та ін). - 224 с.

11. Заплотинська Н. Передумови формування компетентності дітей з особливими потребами / Н. Заплотинська // Соціальна робота в Україні. - №2. - 2004. - 102 с.
12. Комунальний заклад Центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями Солом'янського району міста Києва. - Режим доступу : <http://www.ssm.kiev.ua/index.php/soc-obslugovuvannya/216-solomianskiu.html>

Модуль 6. Методики оцінки спроможності соціальних інституцій

Змістовий модуль 1. Інноваційні механізми реалізації державного соціального замовлення в Україні

Лекція 1. Реформа надання соціальних послуг в Україні (2 год.)

Сутність понять «послуга», «соціальна послуга». Соціальне замовлення як чинник, що сприяє розвитку спроможності соціальних інституцій. Стандарти надання соціальних послуг.

Основні поняття теми: послуга; соціальна послуга; спроможність; соціальна інституція.

Семінарське заняття 1. Соціальне замовлення як інструмент реалізації нової соціальної політики в Україні (2 год.)

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовний модуль 2. Якість надання соціальних послуг як фактор спроможності соціальних інституцій

Лекція 2. Якість соціальних послуг: критерії та показники (2 год.)

Фактори, що визначають якість соціальних послуг. Визначення послуги. Види послуг. Соціальна послуга (визначення) Види соціальних послуг. Клієнти соціальної служби. Якість послуг. Основні напрямки дослідження якості послуг. Визначення поняття «якість послуг». Категорії якості послуг (5 підходів ПРФ. Девід Гарвин). Якість соціальної послуги. Підходи до оцінки якості послуг (Зейтмель, Парасураман, Беррі; підхід на основі ISO 9004.2; підхід

«класифікація показників якості продукції різних видів»; підхід на основі «кількісних і якісних показників процесу соціального обслуговування»; підхід «показники якості з точки зору споживачів соціальних послуг»).

Основні поняття теми: якість соціальних послуг; дослідження якості соціальних послуг; категорії якості послуг; підходи до оцінки якості послуг.

Семінарське заняття 2. Стандарти надання соціальних послуг в Україні (2 год).

Лекція 3. Вимоги до оцінки якості послуг (2 год).

Особливості послуг в сфері соціального обслуговування. Методичні вимоги до оцінки якості послуг. Особливості оцінки якості послуг. Модель оцінки якості послуг SERVQUAL, модель «розбіжності якості послуги». Контроль якості послуги. Індикатори якості соціальних послуг. Показники оцінки якості соціальних послуг. Принципи виміру якості соціальних послуг. Проблеми стандартизації та сертифікації соціальних послуг (ГОСТ).

Основні поняття теми: оцінка; якість; моделі оцінки якості послуги; індикатори якості послуг.

Практичне заняття 1. Проблеми впровадження системи соціального замовлення в Україні (2 год.)

Практичне заняття 2. Аналіз завдань, що постають перед соціальною інституцією для забезпечення її спроможності у наданні соціальних послуг (2 год.)

Практичне заняття 3. Критерії якості соціально-педагогічної роботи важливі для споживачів соціальних послуг(2 год.)

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Навчально-методична карта модуля «Методики оцінки спроможності соціальних інституцій»

Разом: 60 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 6 год., самостійна робота – 40 год., підсумковий контроль – 4 год.

Кількість змістовних модулів	1	2		
Назва змістовного модуля	Інноваційні механізми реалізації державного соціального замовлення в Україні	Якість надання соціальних послуг як фактор спроможності соціальних інституцій		
Кількість балів за модуль	42 бали	76 балів		
Теми лекцій	Реформа надання соціальних послуг в Україні (1 бал)	Якість соціальних послуг: критерії та показники (1 бал)	Вимоги до оцінки якості послуг (1 бал)	
Теми семінарських занять	Соціальне замовлення як інструмент реалізації нової соціальної політики в Україні (11 балів)	Стандарти надання соціальних послуг в Україні (11 балів)		
Теми практичних занять			Проблеми впровадження системи соціального замовлення в Україні (11 балів)	Аналіз завдань, що постають перед соціальною інституцією для забезпечення її спроможності у наданні соціальних послуг (11 балів) Критерії якості соціально-педагогічної роботи важливі для споживачів соціальних послуг (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		
Розрахунок	118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.			

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Інноваційні механізми реалізації державного соціального замовлення в Україні

Семінарське заняття 1. Соціальне замовлення як інструмент реалізації нової соціальної політики в Україні (2 год.)

Історія впровадження соціального замовлення в Україні. Порядок здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів. Аналіз впровадження механізму соціального замовлення у містах та регіонах України. Механізм соціального замовлення як чинник: підвищення ефективності реалізації державних соціальних програм; підвищення якості соціальних послуг та задоволеність клієнтів послугами; підвищення ефективності використання бюджетних засобів; розвитку інноваційних форм соціальної допомоги населення; залучення інтелектуальних, кадрових та матеріальних ресурсів суспільства на цілі, визначені в якості пріоритетів державної соціальної політики та інше. Основні форми фінансування соціального замовлення: бюджетне фінансування (субсидіювання) та непряма підтримка.

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовий модуль 2. Якість надання соціальних послуг як фактор спроможності соціальних інституцій

Семінарське заняття 2. Стандарти надання соціальних послуг в Україні (2 год.)

Історія розробки стандартів надання соціальних послуг для різних категорій населення. Аналіз стандартів надання соціальних послуг різним категоріям отримувачів соціальних послуг (кількість документів уточнюється відповідно до кількості прийнятих стандартів).

Практичне заняття 1. Проблеми впровадження системи соціального замовлення в Україні (2 год.)

В якості інтерактивної форми проведення заняття використовується методика розбору конкретних ситуацій. Групам пропонується ситуація, де описано проблеми впровадження системи соціального замовлення в Україні. Завдання групам: визначити напрями розвитку системи соціального замовлення і визначити шлях (и) здатний (і) підвищити якість надаваних соціальними інституціями послуг.

Практичне заняття 2. Аналіз завдань, що постають перед соціальною інституцією для забезпечення її спроможності у наданні соціальних послуг (2 год.)

В якості інтерактивної форми проведення заняття використовується

методика розбору конкретних ситуацій. Це техніка навчання, що використовує опис реальних завдань стоять перед соціальною інституцією для забезпечення її спроможності у наданні соціальних послуг.

Кілька студентських міні-груп, по 4-6 осіб у кожній, знайомляться зі змістом кейса, обговорюють ситуацію і готують відповіді на сформульовані викладачем запитання.

Результати обговорення у формі «рішень» презентуються кожною групою і коментуються викладачем.

Практичне заняття 3. Критерії якості соціально-педагогічної роботи важливі для споживачів соціальних послуг (2 год.)

Студентам, об'єднаним у групи по 4-6 осіб, пропонується розробити і обґрунтувати критерії якості соціально-педагогічної роботи важливі для споживачів соціальних послуг (на прикладі конкретної організації), проранжувати їх за ступенем важливості. Результати презентують у вигляді таблиці на гугл-диску з відкритим доступом та можливістю коментування.

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу.

Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях.

Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

Усі завдання виконуються у зошиті для самостійної роботи та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Самостійна робота 1. Міжнародні стандарти надання соціальних послуг (20 год.)

Використовуючи пошукові системи PABMED, Google Scholar запропонуйте 5 зарубіжних та 5 вітчизняних наукових публікацій, досліджень з питань стандартів надання соціальних послуг. Проаналізуйте ці публікації та напишіть анотацію (до 30 слів) по кожній з них.

Самостійна робота 2. Методи оцінки якості освітніх послуг (20 год.)

Прочитайте статтю Гладкової М.В. «Якість освітніх послуг очимаспоживачів: за матеріалами регіонального емпіричного дослідження» [koet.syktso.ru/vestnik/2010/2010-3/5/5.htm]; зробіть короткий (до 2 сторінок тексту) конспект даної статті; виділіть основні методи оцінки

якості освітніх послуг; наведіть приклади використання даних методів оцінки якості послуг.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл.

Таблиця

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 «Інноваційні механізми реалізації державного соціального замовлення в Україні»		
Тема 1. Міжнародні стандарти надання соціальних послуг(20 год.).	Модульний контроль	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 «Якість надання соціальних послуг як фактор спроможності соціальних інституцій»		
Тема 2. Методи оцінки якості освітніх послуг (20 год.)	Модульний контроль	5
<i>Разом: 40 год.</i>	<i>Разом:</i>	10

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Таблиця

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Семінарські заняття	22
2.	Практичні заняття	33
3.	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
4.	Самостійна робота	10
5.	Відвідування лекцій	3
118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.		

У табл. представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення модуля.

Таблиця

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Змістовні модулі (поточне оцінювання)											Сума	
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2								
42				76							118	
Л1	С1	СР1	МК1	Л2	С2	Л3	П1	П2	П3	СР2	МК2	118:100=1,18. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:1,18= загальна кількість балів.
1	11	5	25	1	11	1	11	11	11	5	25	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Басовский Л.Е., Протасьев В.Б. Управление качеством: Учебник.-2-е изд. перераб. и доп.- М.: ИНФРА-М, 2011.-253 с.

2. Гулина, М.А. Словарь-справочник по социальной работе [Электронный ресурс] / М.А. Гулина. – СПб.: Питер, 2008. – 400 с. Режим доступа: <http://ibooks.ru/product.php?productid=21648&cat=1733&page=2>

3. Гусякова Л.Г. Социальная квалиметрия, оценка качества и стандартизация социальных услуг: учебное пособие/ Л.Г. Гусякова, С.И. Григорьев, Г.В. Говорухина, Ю.А. Калинина, М.Б. Лига, И.А. Щеткина; под. Ред. Л.Г. Гусяковой.-М.: Из-во Алгоритм, 2011 – 249 с.

3. Исаев, Б.А. Социология. Краткий курс [Электронный ресурс]: учебное пособие / Б.А. Исаев. – СПб.:Питер, 2007. – 224 с. – Режим доступа: <http://ibooks.ru/product.php?productid=21785&cat=1051&page=2>

4. Кравченко, А.И. Социология [Электронный ресурс]: учебник / А.И. Кравченко. – М.: Юрайт, 2011. – 524 с. – Режим доступа: <http://ibooks.ru/product.php?productid=23266&cat=1051&page=2>

5. Соціальне замовлення в Україні: досвід 10 років впровадження / Збірник аналітичних та нормативно-методичних матеріалів / Під редакцією В. І. Брудного, А. С. Крупника. – Одеса: Євродрук, 2011. – 156 с

Додаткова:

1. Кузнецова, Н.В. Управление качеством [Электронный ресурс]: учебное пособие / Н.В. Кузнецова. – М.: Флинта: МПСИ, 2009. – 360 с. –

Режим доступа:
<http://ibooks.ru/product.php?productid=22774&cat=1704&page=3>

2. Лукичёва, Л.И. Управление персоналом [Электронный ресурс]: учебное пособие / Л.И. Лукичёва. – 6-е изд., испр. – М.: Омега-Л, 2011. – 263 с. – Режим доступа:

<http://ibooks.ru/product.php?productid=22157&cat=1704&page=3>

3. Организация, управление и администрирование в социальной работе [Электронный ресурс]: учебное пособие / Отв. ред. П.В. Палехова. М.: ИНФРА-М, 2009. – 128 с. – Режим доступа:

<http://ibooks.ru/product.php?productid=22246&cat=1733&page=1>

4. Учебное пособие по дисциплине «Управление качеством на предприятии» (непроизводственная сфера).-Майкоп: ОАО «Полиграф – ЮГ», 2008 – 152 с.

5. Хаксевер К., Рендер Б., Рассел Р., Мердик Р. Управление и организация в сфере услуг, 2-е изд./Пер. с англ. Под ред. В.В. Кулибановой. –СПб.: Питер, 2002 – 752 с.

Модуль 7. Практикум психологічної гігієни

Змістовий модуль 1 «Основи психогігієни»

Практичне заняття 1. Базові засади психогігієни (2 год.)

Практичне заняття 2. Поняття психічного здоров'я особистості (2 год.)

Практичне заняття 3. Методи психогігієни (2 год.)

Модульний контроль 1.

Змістовий модуль 2 «Прикладні дослідження в галузі психогігієни»

Практичне заняття 4. Психогігієна дитинства та юності (2 год.)

Практичне заняття 5. Психогігієна дорослості, старіння й довголіття (2 год.)

Практичне заняття 6-7. Психогігієна праці та навчання (4 год.)

Практичне заняття 8. Психогігієна сім'ї та статевого життя (2 год.)

Модульний контроль 2.

Навчально-методична карта модуля «Практикум психологічної гігієни»

Разом: 60 год., практичні заняття – 16 год.,
самостійна робота – 40 год., модульний контроль – 4 год.

Змістовні модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II				
Назва модуля	Основи психогігієни			Прикладні дослідження в галузі психогігієни				
Кількість балів за модуль	73 бали			100 балів				
Практичне заняття	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми практичних занять	Базові засади психогігієни (11 балів)	Поняття психічного здоров'я особистості (11 балів)	Методи психогігієни та психопрофілактики (11 балів)	Психогігієна дитинства, підліткового та юнацького віку (11 балів)	Психогігієна дорослості, старіння та довголіття (11 балів)	Психогігієна праці та навчання (11 балів)	Психогігієна праці та навчання (11 балів)	Психогігієна сім'ї та статевого життя (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Поточний контроль	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
Розрахунок	173:100=1,73. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,73= загальна кількість балів.							

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Основи психогієни

Практичне заняття №1. Базові засади психогієни (2 години).

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Поняття про психогієну. Предмет та завдання психогієни.
2. Особливості рівнів практичної психогієни.
3. Галузеві напрями психогієни, їх характеристика.
4. Зв'язок психогієни з психопрофілактикою, психокорекцією, психотерапією, медициною.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література:

[Основна: 2; 3; 4.

Додаткова: 7; 8].

Практичне заняття №2. Поняття психічного здоров'я особистості (2 години).

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Поняття про психічне здоров'я. Критерії психічного здоров'я.
2. Фактори, які впливають на психічне здоров'я людини.
3. Загальне уявлення про порушення психічного здоров'я.
4. Оцінка психічного здоров'я.
5. Гармонія особистості та її саногенний потенціал.
6. Шляхи збереження психічного здоров'я.
7. Поняття про здоровий спосіб життя.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література:

[Основна: 2; 3; 4; 5.

Додаткова: 1; 4; 7; 12; 15].

Практичне заняття №3. Методи психогієни (2 години).

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Роль соціальних педагогів у розробці та проведенні психопрофілактичних заходів.
2. Групи методів психогієни.
3. Характеристика методів психогієни і психопрофілактики:
 - санітарна просвіта;

- методи, спільні із психотерапією та психокорекцією;
- методи оздоровлення на основі мистецтва й творчості;
- ментальні вправи;
- трансові методи;
- бібліотерапія;
- ведення щоденника;
- методи біологічного зворотного зв'язку.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література:

[Основна: 2; 3; 4.

Додаткова: 2; 3; 10; 13].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Прикладні дослідження в галузі психогієни

Практичне заняття № 4. Психогієна дитинства, підліткового та юнацького віку (2 години).

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Вікова психогієна як галузь психогієни.
2. Пренатальна психологія та психогієна.
3. Програми ранньої допомоги для дітей від народження до трьох років.
4. Внутрішня картина здоров'я дітей і підлітків.
5. Психічне здоров'я студентів.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література:

[Основна: 2; 3; 4.

Додаткова: 5; 7; 9; 11; 12; 17].

Практичне заняття № 5. Психогієна дорослості, старіння та довголіття (2 години).

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Психогієна дорослості: основні завдання та психогієнічні заходи.
2. Психологія і психогієна старіння та довголіття: основні завдання.
3. Поняття про психічне старіння, психогієнічна профілактика старіння.
4. Основні стресори людей похилого та старечого віку.
5. Психологічна підготовка до виходу на пенсію.
6. Психопрофілактика в ситуації втрати.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література: [].

[Основна: 2; 3; 4.

Додаткова: 7; 11; 19; 20; 22].

Тема 5. Психогігієна праці та навчання

Практичне заняття № 6-7. Психогігієна праці та навчання (2 години).

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Психогігієна праці: поняття, мета та основні завдання.
2. Психогігієна фізичної та розумової праці.
3. Професійне здоров'я та його психогігієнічне забезпечення.
4. Працездатність як критерій професійного здоров'я. Поняття втоми.
5. Психогігієна навчання: поняття, мета та основні завдання.
6. Психогігієна навчального процесу.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література:

[Основна: 1; 2; 3; 4.

Додаткова: 6; 14; 16; 18; 20; 22].

Практичне заняття №8. Психогігієна сім'ї та статевого життя (2 години).

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Поняття про сімейну психогігієну, її задачі та особливості.
2. Сімейно-зумовлені психотравмуючі стани та ситуації ризику.
3. Заходи профілактичної підготовки та психогігієнічної допомоги з питань сім'ї та шлюбу.
4. Психогігієна статевого виховання та сексуальних відносин.
5. Психогігієнічна практика та сексуальна культура.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література:

[Основна: 2; 3; 4.

Додаткова: 1; 2; 7; 11; 21].

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. Основи психогігієни

Самостійна робота 1. Історія становлення та розвитку науки.

Завдання: Проаналізуйте історію становлення та розвитку психогігієни, розкрийте такі питання:

1. Витоки психогігієни в античній та середньовічній філософії.
2. Становлення психогігієни у XIX-XX ст.
3. Розвиток вітчизняної психогігієни.

Оформіть результати у вигляді таблиці або схеми.

Тема 2. Поняття психічного здоров'я особистості

Самостійна робота 2. Профіль психічного здоров'я.

Завдання:

1. Наведіть приклади провокуючих та підтримуючих факторів психічного здоров'я біологічної, особистісної та соціальної природи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Прикладні дослідження в області психогігієни та психопрофілактики

Самостійна робота 4. Психогігієна дитинства, підліткового та юнацького віку.

Завдання:

1. Складіть психологічний портрет дошкільника, молодшого школяра, підлітка та юнака (за віковими новоутвореннями).
2. Визначте основні стресори кожного вікового періоду та шляхи їх подолання.

Самостійна робота 5. Психогігієна дорослості, старіння та довголіття

Завдання:

1. Складіть психологічний портрет дорослої людини, старої людини та довгожителів (за віковими новоутвореннями).
2. Визначте основні стресори кожного вікового періоду та шляхи їх подолання.

Самостійна робота 6. Психогігієнічні основи режиму дня.

Завдання:

1. Проаналізуйте поняття «режим дня», його значення.
2. Розробіть власний режим дня, враховуючи свої вікові та особистісні особливості, закономірності психогігієни праці та відпочинку.

Самостійна робота 7. Профілактика сімейних конфліктів.

Завдання:

1. Визначте зміст поняття «сімейний конфлікт».
2. Охарактеризуйте основні причини сімейних конфліктів.
3. Розробіть рекомендації подружжю щодо профілактики сімейних конфліктів.

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Таблиця

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Практичні заняття (11 балів)	88
2.	Модульні контрольні роботи 2 x 25 б.	50
3.	Самостійна робота 7 x 5 б.	35
<p>173:100=1,73. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,73= загальна кількість балів.</p>		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Болтівець С.І. Педагогічна психогігієна: теорія та методика: [монографія] / С.І. Болтівець – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2000. – 302 с.
2. Коцур Н.І. Психогігієна: Навчальний посібник. / Н.І. Коцур, Л.С. Гармаш – Чернівці: Книги-XXI, 2005. – 380с.
3. Куликов Л.В. Психогігієна личности. Вопросы психической устойчивости и психопрофилактики: [учебное пособие] / Л.В Куликов. – СПб: Питер, 2004. – 464 с.
4. Прокопенко А.В. Психогігієна: [навчальний посібник] / А.В. Прокопенко. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. – 229 с.
5. Психология здоровья: [учебник для вузов] / под ред. Г. С. Никифорова. – СПб.: Питер, 2006. – 607с.

Додаткова:

1. Абрамова Г.А. Практическая психология. – Екатеринбург, 1998.
2. Айви А.Е. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники. Практическое руководство / А. Айви, М. Айви, Л. Саймэк-Даунинг. – М.: Психотерапевтический колледж, 1999.

3. Александров А. Аутотренинг: краткий справочник / А.Александров. – СПб.: Питер, 2007.
4. Ананьев В.А. Основы психологии здоровья. Книга 1. Концептуальные основы психологии здоровья. – СПб: Речь, 2006. – 384 с.
5. Андреева А. Д. и др. Психическое здоровье детей и подростков в контексте психологической службы / Под ред. И. В. Дубровиной. – М., 1994.
6. Асеев В. Г. Преодоление монотонности труда в промышленности. – М., 1974.
7. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика: учеб. пособие для студентов / А. Ф. Бондаренко, 2000. - 368 с.
8. Демьянов Ю.Г. Основы психопрофилактики и психокоррекции / Ю.Г. Демьянов. – М.: ТЦ Сфера, 2004. – 128 с.
9. Кондрашенко В.Т. Девиантное поведение у подростков: диагностика, профилактика, коррекция / В.Т. Кондрашенко, С.А. Игумнов. – Мн., 2004.
10. Коробчанський В.О. Гігієнічна психодіагностика донозологічних станів у підлітковому та юнацькому віці: Посібник для докторантів, аспірантів, пошукувачів та лікарів. – Харків: Контраст, 2005. – 192 с.
11. Крайг Г. Психология развития / Г.Крайг. – СПб.: Питер, 2002. – 992 с.
12. Психическое здоровье детей и подростков в контексте психологической службы / Под ред. И.В.Дубровина. – Екатеринбург, 2000. – 260 с.
13. Практическая психодиагностика / Под ред. Д.Я.Райгородского. – Самара, 1998.
14. Практическая психология образования. Учеб.пособие / под ред. Н.В.Дубровиной. – СПб.: Питер, 2004. – 592 с.
15. Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю: навчальний посібник / Наук. ред. та керівник проблем. групи Л. М. Вольнова. – К., 2012. – 275 с.
16. Сергета І. В. Організація вільного часу та здоров'я школярів / І.В. Сергета, В. Г. Бардов. - Вінниця: РВВ ВАТ «Віноблдрукарня», 1997. – 292 с.
17. Сердюк А.М. Психогигиена детей и подростков, страдающих хроническими соматическими заболеваниями / А.М. Сердюк, Н.С. Польша, І. В. Сергета. – Вінниця: Нова книга, 2012. - 336 с.
18. Эрисман Ф.Ф. Профессиональная гигиена или гигиена умственного труда. – СПб., 1987.
19. Холостова Є.І. Соціальна геронтологія: уч. пособие / Є.І. Холостова, А.В. Рубцов. – М.: «Дашков і К», 2005
20. Шахматов Н.Ф. Психічне старіння . – М., 1996.
21. Шкіряк-Нижник З.А., Непочатова-Курашкевич Е.І. Сексуальна культура сімейних відносин. – К.Знання, 1990.
22. Яцемирская Р.С. Социальная геронтология: Уч.пособие. – М.: Гуманит. Вид. центр ВЛАДОС, 1999.

Модуль 8. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи

Змістовний модуль 1. Особливості організаційного забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах

Лекція 1-2. Забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах (4 год).

Функціональне поле соціального педагога у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах. Педагогічні умови забезпечення соціально-педагогічної роботи у закладах освіти. Підходи до організації соціально-педагогічної (соціально-психологічної) служби у закладі освіти. Студентські соціальні служби. Надання демократичної можливості участі колективу освітнього закладу у підготовці, прийнятті та реалізації управлінських рішень. Підвищення професійної майстерності та управлінської компетентності всіх учасників управління освітнім закладом. Контролінг як умова ефективного управління.

Основні поняття: функції; модель; соціально-педагогічна робота; соціальна служба.

Практичне заняття 1. Моделювання соціально-педагогічної служби загальноосвітнього навчального закладу (2 год.)

Практичне заняття 2. Моделювання студентської соціальної служби вищого начального закладу (2 год).

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовний модуль 2. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи у неурядових організаціях (2 год.)

Лекція 3. Управління організаційно-педагогічною діяльністю недержавних установ у галузі соціального захисту дітей та молоді (2 год.)

Підходи до моделювання організаційної структури недержавної установ у галузі соціального захисту дітей та молоді. Зразки організаційних структур недержавних установ у галузі соціального захисту дітей та молоді. Головні напрями організаційно-педагогічної діяльності недержавної установи у сфері соціального захисту дітей та молоді: створення соціально-педагогічних і побутових умов, що компенсують несприятливий досвід соціалізації й умов життя дітей, підлітків та молоді; надання комплексної допомоги дітям, підліткам та молодим людям, що перебувають у складних життєвих обставинах; забезпечення соціально-педагогічної діагностики, корекції, консультування дітей, молоді та сімей груп ризику; організація спортивно-оздоровчої, культурно-просвітницької, творчої та інших видів соціально активної діяльності незахищених категорій дітей та молоді; набуття трудових навичок, навчання основ професій; проведення соціально-педагогічних досліджень з метою виявлення соціальних й особистісних проблем дітей та молоді різних вікових груп. Кращі практики управління організаційно-педагогічною діяльністю установ у галузі соціального захисту дітей та молоді.

Основні поняття: організаційно-педагогічна діяльність; соціально-педагогічна робота; соціальний захист; моделювання.

Практичне заняття 3. Моделювання структури соціально-педагогічної служби неурядової організації (2 год.)

Практичне заняття 4. Моделювання завдань та напрямів діяльності соціально-педагогічної служби/програми недержавної організації (2 год).

Практичне заняття 5. Діловодство в недержавних установах у галузі соціального захисту дітей та молоді (2 год).

Підсумковий модульний контроль (2 год.).

Навчально-методична карта модуля «Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи»

Разом: 60 год., лекції – 6 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 40 год., підсумковий контроль – 4 год.

Кількість змістовних модулів	1		2		
Назва змістовного модуля	Особливості організаційного забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах		Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи у неурядових організаціях		
Кількість балів за модуль	54 бали		64 балів		
Теми лекцій	Забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах (1 бал)	Забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах (1 бал)	Управління організаційно-педагогічною діяльністю недержавних установ у галузі соціального захисту дітей та молоді (1 бал)		
Теми практичних занять	Моделювання соціально-педагогічної служби загальноосвітнього навчального закладу (11 балів)	Моделювання студентської соціальної служби вищого навчального закладу (11 балів)	Моделювання структури соціально-педагогічної служби неурядової організації (11 балів)	Моделювання завдань та напрямів діяльності соціально-педагогічної служби/програми недержавної організації (11 балів)	Діловодство в недержавних установах у галузі соціального захисту дітей та молоді (11 балів)
Самостійна робота	5 балів		5 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		
Розрахунок	118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.				

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль 1. Особливості організаційного забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах

Практичне заняття 1. Моделювання соціально-педагогічної служби загальноосвітнього навчального закладу (2 год.)

Практичне заняття 2. Моделювання студентської соціальної служби вищого навчального закладу (2 год.).

Змістовний модуль 2. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи у неурядових організаціях (2 год.)

Практичне заняття 3. Моделювання структури соціально-педагогічної служби неурядової організації (2 год.)

Практичне заняття 4. Моделювання завдань та напрямів діяльності соціально-педагогічної служби/програми недержавної організації (2 год.).

Практичне заняття 5. Діловодство в недержавних установах у галузі соціального захисту дітей та молоді (2 год.).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу.

Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях.

Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

Змістовний модуль 1. Особливості організаційного забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах

Самостійна робота 1. Авторська модель служби соціального захисту дітей та молоді (20 год.)

Розробіть та обґрунтуйте авторську модель служби соціального захисту дітей та молоді. Візуалізуйте власну пропозицію у вигляді презентації. Визначте переваги й недоліки запропонованої моделі.

Вимоги до оформлення:

Презентація PowerPoint. Максимум 10 слайдів із обов'язковим звуковим супроводом виступу автора.

Змістовний модуль 2. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи у неурядових організаціях

Самостійна робота 2. Модель волонтерської служби освітнього закладу або недержавної організації(20 год.)

Розробіть модель волонтерської служби освітнього закладу або недержавної організації. Візуалізуйте власну пропозицію у вигляді презентації. Визначте переваги й недоліки запропонованої моделі.

Вимоги до оформлення:

Презентація PowerPoint. Максимум 10 слайдів із обов'язковим звуковим супроводом виступу автора.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл.

Таблиця

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1		
Особливості організаційного забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах		
Тема 1-2. Забезпечення соціально-педагогічної роботи в освітніх закладах(20 год.).	Модульний контроль	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2		
Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи у неурядових організаціях		
Тема 3. Управління організаційно-педагогічною діяльністю недержавних установ у галузі соціального захисту дітей та молоді(20 год.)	Модульний контроль	5
<i>Разом: 40 год.</i>	<i>Разом:</i>	10

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Таблиця
Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	3
2.	Практичні заняття	55
3.	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
4.	Самостійна робота	10
118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.		

У табл. представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення модуля.

Таблиця
Розподіл балів, що присвоюються студентам

Змістовні модулі (поточне оцінювання)												Сума
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2						
54						64						118
Л1	Л2	П1	П2	СР1	МК1	Л3	П3	П4	П5	СР2	МК2	118:100=1,18. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,18= загальна кількість балів.
1	1	11	11	5	25	1	11	11	11	5	25	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. І. Д. Зверевої. – К., Сімферополь : Універсум, 2012. – 536 с.
2. Комплексна допомога бездоглядним та безпритульним дітям : метод. посіб. / [О. В. Безпалько, Л. П. Гурковська, Т. В. Журавель та ін.] ; за ред.: І. Д. Зверевої, Ж. В. Петрович. – К. : Видавничий дім „КАЛИТА”, 2010. - 386 с.
3. Менеджмент волонтерських груп від А до Я : навч.-метод. посібник / За ред. Т. Л. Лях ; авт.-кол.: З. П. Бондаренко, Т. В. Журавель, Т. Л. Лях та ін. – К. : Версо-04, 2014. – 288 с.
4. Соціальна педагогіка : навч. посібник / За заг. ред. О. В. Безпалько; Авт.-кол. О. В. Безпалько, І. Д. Зверева, Т. Г. Веретенко та ін. : – К. : Академвидав, 2013. – 312 с.

Додаткова:

1. Управлінські аспекти соціальної роботи: курс лекцій [Текст] / К.: МАУП, 2002. – 376 с.
2. Капська, А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю [Текст] / А. Й. Капська. – К. : УДЦССМ, 2001. – 220 с.
3. Володченко, Ж. М. Менеджмент соціально-педагогічної роботи [Текст] : навч.-метод. посіб. / Ж. М. Володченко. – Ніжин, 2013. – 166 с.
4. Управління діяльністю соціальних служб [Текст] : метод. посіб. / К.: «К.І.С.», 2013. – 180 с.
5. Туленков, М. В. Організаційна взаємодія в системі соціального управління (соц. аналіз) [Текст]: монографія / М. В. Туленков. – К., 2005. – 222 с.
6. Грамлевич, М. Избранные проблемы социальной работы [Текст] : монография / М. Грамлевич; отв. ред. В. Н. Вандышев. – Сумы: Сумской государственной университет, 2012. – 198 с.
7. Соціальна політика та менеджмент у соціальній роботі [Текст] / К., 2001. – 53 с.
8. Якса, Н. В. Соціальна педагогіка [Текст] / Н. В. Якса. – Житомир : Вид-во ЖДУ, 2010. – 320 с.

Модуль 9. Професійне самовдосконалення соціального педагога

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи професійного самовдосконалення

Лекція 1. Сутність професійного самовдосконалення соціального педагога (2 год.)

Визначення понять «самовдосконалення», «професійне самовдосконалення», «посередник», «соціальна медіація». Наукові дослідження, присвячені проблемі професійного самовдосконалення особистості. Форми професійного самовдосконалення. Фактори, які сприяють професійному самовдосконаленню. Шляхи професійного самовдосконалення соціального педагога. Підвищення професійного рівня у системі неперервної освіти. Чинники, які сприяють активізації особистісної характеристики спеціаліста. Мотивація до професійного самовдосконалення. Значення професійного самовдосконалення на шляху до успіху. Діяльність соціальних інституцій, які сприяють професійному самовдосконаленню особистості соціального педагога.

Семінарське заняття 1. Створення та презентація власної програми професійного самовдосконалення соціального педагога (2 год.)

Семінарське заняття 2. Розробка та презентація тренінгового заняття щодо професійного самовдосконалення соціального педагога(2 год.)

Основні поняття теми: самовдосконалення, професійне самовдосконалення, професійне самовдосконалення особистості, професійне самовдосконалення соціального педагога, соціальний педагог, неперервна освіта.

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

Змістовий модуль 2.

Організаційно-педагогічні умови професійного самовдосконалення соціального педагога

Лекція 2. Складові професійного самовдосконалення соціального педагога(2 год.)

Формування професійного самопізнання в процесі професійної підготовки соціального педагога. Професійне самовизначення як складова професійного самовдосконалення соціального педагога. Уміння професійної самоорганізації як засіб підвищення професійної компетентності соціального педагога. Професійна самореалізація соціального педагога в професійній сфері.

Семінарське заняття 3. Складові професійного самовдосконалення соціального педагога (2 год.)

Основні поняття теми: самопізнання, професійне самопізнання, самовизначення, професійне самовизначення, самоорганізація, професійна самоорганізація, самореалізація, професійна самореалізація.

Лекція 3. Технологія професійного самовдосконалення соціальних педагогів (2 год.)

Організаційно-педагогічні умови професійного самовдосконалення соціальних педагогів. Інформаційно-методичні потреби соціальних педагогів щодо професійного самовдосконалення. Сприяння партнерській взаємодії соціальних педагогів з представниками державних та неурядових організацій. Методичний супровід соціальних педагогів. Модель есперіментального навчання. Технологія професійного самовдосконалення соціального педагога.

Семінарське заняття 4-5. Розробка та презентація технології професійного самовдосконалення соціального педагога в різних соціальних інституціях. (4 год.)

Основні поняття теми: методичний супровід, технологія, технологія професійного самовдосконалення соціального педагога, форма, метод, круглий стіл, майстер-клас, тренінг,

Підсумковий модульний контроль (2 год.)

**Навчально-методична карта модуля
«Професійне самовдосконалення соціального педагога»**

Разом: 60 год., лекції – 6 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 40 год., модульний контроль 4 год., підсумковий контроль – залік

Змістовні модулі	Змістовий модуль 1 Теоретичні основи професійного самовдосконалення (59 балів)		Змістовий модуль 2 Організаційно-педагогічні умови професійного самовдосконалення соціального педагога (80 балів)	
Теми лекцій	Сутність професійного самовдосконалення соціального педагога		Складові професійного самовдосконалення соціального педагога	Технологія професійного самовдосконалення соціальних педагогів
Кількість балів	1	1	1	1
Теми семінарських занять	Створення та презентація власної програми професійного самовдосконалення соціального педагога	Розробка та презентація тренінгового заняття щодо професійного самовдосконалення соціального педагога	Складові професійного самовдосконалення соціального педагога	Розробка та презентація технології професійного самовдосконалення соціального педагога в різних соціальних інституціях.
Кількість балів	11	11	11	22
Виконання завдання для самостійної роботи	Табл. 6.1 (10 балів)		Табл. 6.1 (20 балів)	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25балів)		Модульна контрольна робота 1 (25балів)	
Розрахунок	<p><i>139:100=1,39.</i> <i>Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,39=XX балів.</i></p>			

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійного самовдосконалення

Семінарське заняття 1. Створення та презентація власної програми професійного самовдосконалення соціального педагога (2 год.)

План заняття:

На основі загальних знань щодо сутності професійного самовдосконалення соціального педагога скласти власну програму професійного самовдосконалення на 2 роки та подати її у вигляді презентації за такою схемою:

1. Подумай про свої професійні цілі: чого б ти хотів (ла) досягнути?
2. Напиши головну мету (ким бути, чого досягнути, що потрібно вдосконалити)
3. План: які кроки треба зробити, щоб досягти мети? (найближчі й подальші конкретні цілі)
4. Шляхи і засоби досягнення цілей (внутрішні та зовнішні)

Основна література: 1, 3, 9

Додаткова література: 13, 16, 17, 20, 22, 23, 24

Семінарське заняття 2. Розробка та презентація тренінгового заняття щодо професійного самовдосконалення соціального педагога (2 год.)

План заняття:

На основі загальних знань щодо сутності професійного самовдосконалення розробити тренінгове заняття «Професійне самовдосконалення соціального педагога» за тривалістю 5 годин.

Основна література: 1, 3, 9

Додаткова література: 13, 16, 17, 20, 22, 23, 24

Змістовий модуль 2. Організаційно-педагогічні умови професійного самовдосконалення соціального педагога

Семінарське заняття 3. Складові професійного самовдосконалення соціального педагога (2 год.)

План заняття:

1. Професійне самопізнання як складова професійного самовдосконалення соціального педагога.
2. Професійне самовизначення як складова професійного самовдосконалення соціального педагога.
3. Професійна самоорганізація як складова професійного самовдосконалення соціального педагога.

4. Професійне самореалізація як складова професійного самовдосконалення соціального педагога.

Основна література: 1, 3, 6, 9

Додаткова література: 10, 11, 18, 19, 24, 25, 26, 27, 28

Тема. Технологія професійного самовдосконалення соціальних педагогів (2 год.)

Семінарське заняття 4-5. Розробка та презентація технології професійного самовдосконалення соціального педагога в різних соціальних інституціях. (4 год.)

План заняття:

На основі загальних знань щодо сутності професійного самовдосконалення, інформації щодо технології професійного самовдосконалення соціальних педагогів розробити та презентувати технологію професійного самовдосконалення соціального педагога в різних соціальних інституціях (одну на вибір).

Основна література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Додаткова література: 10, 11, 18, 19, 23, 24, 25

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для самостійної роботи студентам пропонується кілька завдань, що мають підсумовувати знання, отримані при вивченні поточних тем курсу.

Теми, що виносяться для самостійної роботи студентів, безпосередньо пов'язані з матеріалом, який вивчається на поточних заняттях.

Виконання завдань самостійної роботи вимагає від студента глибокого володіння матеріалом, отриманим під час поточних занять, розвиває вміння самостійно досліджувати проблему шляхом пошуку і аналізу спеціальної літератури з різних галузей знань, розвиває вміння викладати та відстоювати власну точку зору.

Завдання самостійної роботи подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи професійного самовдосконалення

Тема 1. Сутність професійного самовдосконалення соціального педагога

1. Розробити анкету для соціального працівника/соціального педагога щодо підвищення та удосконалення професіоналізму в Google-сервісе. (5 балів)

2. Скласти 5 тестових завдань до теми «Ресурсне забезпечення соціально-педагогічної роботи», з них: 1- у закритій формі (одноваріантне), 1- у закритій формі (багатоваріантне), 1- відкрите запитання (відповідь текстом), 1- на відповідність, 1- на встановлення порядку виконання дій

(операцій, етапів тощо) (5 балів)

Змістовий модуль 2
Організаційно-педагогічні умови
професійного самовдосконалення соціального педагога

Тема 2. Складові професійного самовдосконалення соціального педагога

1. Проаналізувати нові надходження (2014-2015 рр.) по даній темі та представити напрацювання у вигляді таблиці (10 балів)

Тема 3. Технологія професійного самовдосконалення соціальних педагогів

1. Розробити тематику майстер-класів для підвищення професійної майстерності соціальних педагогів та представити у вигляді рекламної листівки (10 балів)

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи бакалаврами, подано у вигляді табл.

Таблиця

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи професійного самовдосконалення			
Теми 1. Сутність професійного самовдосконалення соціального педагога (20 год.)	семінарське заняття., модульний контроль, залік	10	I-IX
Змістовий модуль 2. Організаційно-педагогічні умови професійного самовдосконалення соціального педагога			
Тема 2-3. Складові професійного самовдосконалення соціального педагога. Технологія професійного самовдосконалення соціальних педагогів (20 год.)	семінарське заняття., модульний контроль, залік	20	IV - V
Всього разом: 40 год.		Всього разом: 30 балів	

СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з модуля за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових

балів до 100.

Таблиця

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності	Бал	∑ балів
1. Відвідування лекцій	1	3 x 1 = 3
3. Відвідування семінарських занять	1	5 x 1 = 5
4. Виконання семінарських занять	10	5 x 10 = 50
5. Самостійна робота	2	30
6. Виконання мод. контр. роботи	25	25 x 2 = 50
Разом балів		139
Розрахунок коефіцієнту		139:100 = 1,39

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань магістрів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Вайнола Р. Х. Особистісний розвиток майбутнього соціального педагога в процесі професійної підготовки : монографія / Ренате Хейкіївна Вайнола ; за ред. С. О. Сисоєвої ; М-во освіти і науки України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Запоріжжя : ХНРБЦ, 2008. – 460 с.

2. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / Завацька Л. М. – К. : Видавничий Дім “Слово”, 2008. – 240 с.

3. Карпенко О. Професійна підготовка соціальних працівників в умовах університетської освіти: науково-методичний та організаційно-технологічний аспекти : монографія / Олена Карпенко ; М-во освіти і науки України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К.-Дрогобичі : КОЛО, 2007. – 369 с.

4. Коваль Т. І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. посіб. / Коваль Т. І., Сисоєва С. О., Суценко Л. П. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2009. – 380 с.

5. Комунікативна професійна компетентність як умова взаємодії соціального працівника з клієнтом : навч.-метод. посіб. / А. Й. Капська, Л. В. Долинська, О. Г. Карпенко, В. С. Филипчук ; за ред.. А. Й. Капської. – К. : ДЦССМ, 2003. – 87 с.

6. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз / Андрущенко В. П., Зязюн І. А., Кремень В. Г. та ін. ; за ред. В. Г. Кременя ; АПН України ; Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К. : Наук. думка, 2003. – 856с.

7. Поліщук В. А. Теорія і методика професійної підготовки соціальних педагогів в умовах неперервної освіти : монографія / Віра Аркадіївна Поліщук ; за ред. Н. Г. Ничкало ; Міністерство освіти і науки України ; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль :ТНПУ, 2006. – 424 с.

8. Сисоєва С. О. Проблеми неперервної професійної освіти: тезаурус наукового дослідження / С. О. Сисоєва, І. В. Соколова. – К. : ЕКМО, 2010. – 362 с.

9. Тимошенко Н. Є. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч. посіб. /Тимошенко Н. Є. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. – 245 с.

Додаткова:

10. Бакланова Н. К. Профессиональное мастерство специалистов культуры : учеб. пособ. для аспирантов, слушателей курсов повышения квалификации, преподавателей, студентов / Наталья Константиновна Бакланова. – М. : МГУКИ, 2003. – 223 с.

11. Богатырева О. О. Личностные факторы профессиональной самореализации : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. психол. наук : спец. 19.00.01 „Общая психология, психология личности, история психологии” / О. О. Богатырева. – М., 2009. – 25 с.

12. Діденко О. В. Педагогічні умови професійного самовдосконалення майбутніх офіцерів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Діденко Олександр Васильович. – Хмельницький, 2003. – 201 с.

13. Кошоллап А. С. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів до фізичного самовдосконалення: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Кошоллап Анатолій Степанович. – Вінниця, 2009. – 182 с.

14. Липский И. А. Педагогическое сопровождение развития личности : теоретические основания [Электронный ресурс] / Липский И. А. – Режим доступа: <http://www.auditorium.ru>.

15. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія / [С. О. Сисоєва, А. М. Алексюк, П. М. Воловик та ін.] ; за ред. С. О. Сисоєвої. – К. : ВІПОЛ, 2001. – 502 с.

16. Полозенко О. В. Організаційно-методичні умови удосконалення педагогічної діяльності викладача вищого аграрного навчального закладу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04“Теорія і методика професійної освіти” / О. В. Полозенко. – Тернопіль, 2003. – 20 с.

17. Склярєнко І. Ю. Професійне самовдосконалення в процесі підготовки майбутніх учителів музики: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Склярєнко Інна Юрїївна. – К., 2009. – 243 с.

18. Стрітьєвич Т. М. Формування здатності до професійного саморозвитку майбутніх учителів образотворчого мистецтва: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Стрітьєвич Тетяна Миколаївна. – Кіровоград, 2009. – 233 с.
19. Суханова Н. А. Специфика профессионального самоопределения личности и его психологическая обусловленность на этапе освоения профессии [Электронный ресурс] / Наталья Александровна Суханова // 2-я Международная научная интернет-конф. „Профессиональное самосознание и экономическое поведение личности” – Режим доступа: // <http://www.konfep.narod.ru/suhan.htm>.
20. Слободина С. Н. Организационно-педагогические условия совершенствования профессиональной деятельности социальных работников: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Слободина Светлана Николаевна. – Барнаул, 2008. – 214 с.
21. Тимошенко Н. Є. Особливості підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери у системі неперервної освіти / Н. Є. Тимошенко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка : зб. наук. ст. – Кіровоград : [б. в.], 2014. – С. 112-119.
22. Тимошенко Н. Є. Етапи професійного зростання соціальних працівників в системі неперервної освіти / Н. Є. Тимошенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : зб. наук. пр. / за ред. : В. С. Курило, С. Я. Харченко, С. В. Харченко. – Луганськ : ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2014. – С. 132-140.
23. Троценко Н. Є. Психолого-педагогічні характеристики процесу професійного самовдосконалення / Н. Є. Троценко // Вісник Черкаського університету : зб. наук. пр. / [гол. ред. А. І. Кузьмінський]. – Черкаси : ЧНУ, 2010. – Вип. 183. – Сер. Педагогічні науки. – С. 93–97.
24. Троценко Н. Є. Професійне самовдосконалення соціальних працівників у ресурсних центрах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.05 / Троценко Наталія Євгенівна. – Луганськ, 2011. – 243 с.
25. Семенухин П. Ю. Психологические детерминанты профессиональной самореализации личности лидера : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / Семенухин Павел Юрьевич. – Новосибирск, 2008. – 156 с.
26. Филатова Л. В. Самообразование социального педагога – основа успешной деятельности / Л. В. Филатова // Социальная педагогика. – 2003. – № 4. – С. 88–90.
27. Филоненко В. А. Формирование учений профессиональной самоорганизации у студентов педагогического колледжа : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук : 13.00.08. „Теория и методика профессионального образования” / Филоненко Виктория Александровна. – Краснодар, 2008. – 20 с.
28. Шмелева Н. Б. Формирование и развитие личности социального работника как профессионала : учеб. пособ. / Наталья Борисовна Шмелева. – М. : Дашков и К, 2006. – 194 с.

IV. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю:

- під керівництвом викладача;
- самостійна робота студентів з книгою;
- виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

V. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма;
- презентації теоретичного матеріалу в PowerPoint
- роздаткові матеріали для самостійної роботи студента під час практичних занять;
- контрольні завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- тести.

VI. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модулі курсу «Школа професійної майстерності»	Загальна кількість балів
Модуль 1 . Мистецтво самопрезентації	133
Модуль 2. Тайм-менеджмент у професійній діяльності	118
Модуль 3 . Сучасні теорії соціального благополуччя	118
Модуль 4. Експертно-консультаційна діяльність соціального педагога	118
Модуль 5. Соціально-педагогічна підтримка сімей, які виховують дітей з інвалідністю	148
Модуль 6 . Методики оцінки спроможності соціальних інституцій	118
Модуль 7. Практикум психологічної гігієни	173
Модуль 8. Організаційно-педагогічне забезпечення соціально-педагогічної роботи	118
Модуль 9. Професійне самовдосконалення соціального педагога	139
Всього:	1183
1183:100=11,83 Студент набрав X балів; Розрахунок: X:11,83=XX балів	